

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 9 november 2006 (13.11)
(OR. en)**

15010/06

LIMITE

**FRONT 224
COMIX 937**

INGEKOMEN DOCUMENT

van: de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-
generaal van de Europese Commissie
ingekomen: [7 november 2006](#)
aan: de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger
Betreft: AANBEVELING VAN DE COMMISSIE van 06/XI/2006 tot
vaststelling van een gemeenschappelijk "Praktisch handboek voor
grenswachters (Schengenhandboek)" voor gebruik door de bevoegde
autoriteiten van de lidstaten bij de uitvoering van grenstoezicht op
personen

Hierbij gaat voor de delegaties Commissiedocument C (2006) 5186 def.

Bijlage: C (2006) 5186 def.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 06/XI/2006
C (2006) 5186 def.

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 06/XI/2006

tot vaststelling van een gemeenschappelijk “Praktisch handboek voor grenswachters (Schengehandboek)” voor gebruik door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten bij de uitvoering van grenstoezicht op personen

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 06/XI/2006

tot vaststelling van een gemeenschappelijk “Praktisch handboek voor grenswachters (Schengehandboek)” voor gebruik door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten bij de uitvoering van grenstoezicht op personen

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 211,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscodes)¹ worden Gemeenschapsvoorschriften voor de uitvoering van grenstoezicht op personen vastgesteld, die betrekking hebben op zowel grenscontroles als grensbewaking.
- (2) Er dient voor te worden gezorgd dat Gemeenschapsvoorschriften voor grenstoezicht op uniforme wijze worden geïmplementeerd door alle nationale autoriteiten die bevoegd zijn tot de uitvoering van taken van grenstoezicht. Te dien einde dient er een “Praktisch handboek voor grenswachters (Schengehandboek)” te worden opgesteld met daarin gemeenschappelijke richtsnoeren, beste praktijken en aanbevelingen inzake grenstoezicht.
- (3) Om ervoor te zorgen dat alle betrokken autoriteiten van de lidstaten het Praktische handboek optimaal gebruiken, stelt de Commissie dit in elektronische vorm aan de lidstaten beschikbaar, samen met alle andere beschikbare, feitelijke informatie die nodig is om grenswachterstaken uit te voeren, zoals lijsten van grensdoorlaatposten, specimens van reisdocumenten en dergelijke.
- (4) De Commissie draagt zorg voor de regelmatige actualisering van het Praktische handboek en van alle andere feitelijke informatie die nodig is voor de effectieve uitvoering van grenswachterstaken.
- (5) Om de uniforme implementatie van Gemeenschapsvoorschriften inzake grenstoezicht te stimuleren, dragen de lidstaten hun nationale autoriteiten die bevoegd zijn tot de uitvoering van grenstoezicht op personen, op het bijgevoegde Praktische handboek te

¹ [Verordening nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen \(Schengengrenscodes\), PB L 105 van 13 april 2006, blz. 1](#)

gebruiken als het belangrijkste hulpmiddel bij de uitoefening van hun taken van grenstoezicht.

- (6) De lidstaten worden tevens aangemoedigd om het Praktische handboek te gebruiken voor de opleiding van het personeel dat belast wordt met taken van grenstoezicht,

BEVEELT AAN:

1. Om te zorgen voor een effectieve en geharmoniseerde implementatie van de gemeenschappelijke voorschriften inzake grenstoezicht, zoals bepaald in Verordening (EG) nr. 562/2006:

- verstrekken de lidstaten het bijgevoegde Praktische handboek voor grenswachters (hierna “Praktisch handboek” genoemd) aan hun nationale autoriteiten die bevoegd zijn tot het uitvoeren van grenstoezicht op personen;
- dragen de lidstaten de bovenbedoelde autoriteiten op het Praktische handboek te gebruiken als het belangrijkste hulpmiddel bij de uitvoering van hun taken van grenstoezicht.

2. De lidstaten gebruiken het Praktische handboek tevens voor de opleiding van al het personeel dat belast wordt met taken van grenstoezicht.

Gedaan te Brussel, 06/XI/2006.

*Voor de Commissie
Franco FRATTINI
Vice-voorzitter van de Commissie*

BIJLAGE

**Praktisch handboek voor grenswachters
(Schengenhandboek)**

<u>DEEL EEN - DEFINITIES</u>	2
<u>DEEL TWEE - GRENSCONTROLES</u>	2
<u>HOOFDSTUK I: Grenscontroleprocedures</u>	2
<u>1. Controles bij grensdoorlaatposten</u>	2
<u>2. Raadpleging van het Schengeninformatiesysteem</u>	2
<u>3. Speciale voorschriften voor controles op bepaalde categorieën personen</u>	2
<u>3.1 Personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen</u>	2
<u>3.2 Staatshoofden</u>	2
<u>3.3 Piloten van vliegtuigen</u>	2
<u>3.4 Zeelieden</u>	2
<u>3.5 Houders van een diplomatiek, een officieel of een dienstpaspoort en leden van internationale organisaties</u>	2
<u>3.6 Grensbewoners die onder een regeling voor klein grensverkeer vallen</u>	2
<u>3.7 Minderjarigen</u>	2
<u>3.8 Scholieren uit derde landen die in een lidstaat of in een derde land verblijven waarvoor de visumplicht niet van toepassing is</u>	2
<u>3.9 Grensarbeiders</u>	2
<u>3.10 ADS-toeristen</u>	2
<u>4. Afstempeling van reisdocumenten</u>	2
<u>5. Versoepeling van de grenscontroles</u>	2
<u>6. Weigering van toegang</u>	2
<u>7. Afgifte van visa aan de grens, inclusief aan transiterende zeelieden</u>	2
<u>8. Annulering, intrekking en beperking van de geldigheidsduur van eenvormige Schengenvisa</u>	2
<u>9. Bijzondere regelingen voor doorreis</u>	2
<u>9.1 Doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en Doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD)</u>	2
<u>9.2. Doorreis over het grondgebied van lidstaten die het Schengenacquis niet volledig implementeren</u>	2
<u>10. Asielzoekers/verzoekers om internationale bescherming</u>	2
<u>11. Registratie van informatie aan de grens</u>	2

<u>12.</u>	<u><i>Samenwerking met andere diensten</i></u>	2
	<u>HOOFDSTUK II: Landgrenzen</u>	2
<u>1.</u>	<u>Controle van het wegverkeer</u>	2
<u>2.</u>	<u>Controle van het spoorwegverkeer</u>	2
<u>3.</u>	<u>Klein grensverkeer</u>	2
	<u>HOOFDSTUK III: Luchtgrenzen</u>	2
<u>1.</u>	<u>Controles op luchthavens</u>	2
<u>2.</u>	<u>Controles op secundaire luchthavens</u>	2
<u>3.</u>	<u>Personencontroles op particuliere vluchten</u>	2
	<u>HOOFDSTUK IV: Zeegrenzen</u>	2
<u>1.</u>	<u>Algemene controleprocedures voor de zeescheepvaart</u>	2
<u>2.</u>	<u>Controles op cruiseschepen</u>	2
<u>3.</u>	<u>Controles van de pleziervaart</u>	2
<u>4.</u>	<u>Controles van de kustvisserij</u>	2
<u>5.</u>	<u>Controles van veerverbindingen</u>	2
	<u>HOOFDSTUK V: Controles van de binnenvaart</u>	2
<u>1.</u>	<u>Binnenvaart</u>	2
	<u>DEEL DRIE: GRENSBEWAKING</u>	2
<u>1.</u>	<u>Doel van de bewaking</u>	2
<u>2</u>	<u>De bewakingsmethodes</u>	2
	<u>DEEL IV: LIJST VAN RELEVANTE RECHTSINSTRUMENTEN</u>	2

VOORWOORD

Het doel van dit Praktische handboek voor grenswachters is de vaststelling van richtsnoeren, beste praktijken en aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van grenswachterstaken in de Schengenstaten. Het handboek is tevens bedoeld als gebruikersgids voor grenswachters met betrekking tot de maatregelen en besluiten die moeten worden genomen langs de buitengrenzen.

De inhoud van dit handboek heeft voornamelijk betrekking op de controle van personen aan de grens en is gebaseerd op communautaire instrumenten inzake het overschrijden van buitengrenzen (en in het bijzonder de Schengengrenscodes), de afgifte van visa, het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer en asielverzoeken. Een lijst met instrumenten betreffende de gebieden die in dit handboek worden behandeld, is opgenomen in Deel IV.

Wanneer in dit handboek wordt verwezen naar andere soorten controles die aan de grens kunnen of moeten worden uitgevoerd (bijvoorbeeld douanecontroles, fytosanitaire controles of gezondheidsgerelateerde controles), is op die soorten controles de betreffende communautaire en nationale wetgeving van toepassing. Lidstaten dienen in elk geval te allen tijde te zorgen voor een nauwe samenwerking tussen de verschillende autoriteiten die het toezicht aan buitengrenzen uitoefenen, evenals met de autoriteiten die toezicht uitoefenen binnen het grondgebied.

Het is niet de intentie van dit handboek om juridisch bindende verplichtingen voor lidstaten te creëren, of om nieuwe rechten en plichten vast te stellen voor grenswachters of andere personen waarop dit betrekking kan hebben. Alleen de juridische instrumenten waarop dit handboek is gebaseerd, of waarnaar het verwijst, creëren juridisch bindende gevolgen en kunnen worden aangevoerd voor een nationale rechtbank.

DEEL EEN - DEFINITIES

1. **SCHENGENSTATEN** (Landen die het Schengenacquis volledig implementeren en die het grenstoezicht aan hun binnengrenzen hebben opgeheven)²:

1. Oostenrijk	9. Italië
2. België	10. Luxemburg
3. Denemarken	11. Nederland
4. Finland	12. Noorwegen
5. Frankrijk	13. Portugal
6. Duitsland	14. Spanje
7. Griekenland	15. Zweden
8. IJsland	

N.B. De EU/EG en de **Zwitserse Bondsstaat** hebben op 26.10.2004 een overeenkomst gesloten, die nog niet in werking is getreden, betreffende de wijze waarop Zwitserland zal worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis. Het Schengenacquis zal door Zwitserland naar verwachting op zijn vroegst in 2008 worden toegepast, na de toepasselijke Schengenevaluatieprocedures.

2. **EU-LIDSTATEN:**

1. Oostenrijk	11. Hongarije	21. Slowakije
2. België	12. Ierland	22. Slovenië
3. Tsjechië	13. Italië	23. Spanje
4. Cyprus	14. Letland	24. Zweden
5. Denemarken	15. Litouwen	25. Verenigd Koninkrijk
6. Estland	16. Luxemburg	
7. Finland	17. Malta	

² Tsjechië, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije en Slovenië zijn nog geen volledige Schengenstaten, maar passen de gemeenschappelijke regels inzake buitengrenscontrole toe.

8. Frankrijk
9. Duitsland
10. Griekenland
18. Nederland
19. Polen
20. Portugal

3. **EER-landen:** Noorwegen (NO), IJsland (IS) en Liechtenstein (LI).

4. **‘Binnengrenzen’** zijn:

a) de gemeenschappelijke landgrenzen, daaronder begrepen rivier- en meergrenzen, van de Schengenstaten;

b) de luchthavens van de Schengenstaten voor interne vluchten;

c) de zee-, rivier- en meerhavens van de Schengenstaten voor de regelmatige veerverbindingen.

5. **‘Buitengrenzen’** zijn de landgrenzen van de Schengenstaten, met inbegrip van de rivier- en meergrenzen, de zee- en landgrenzen alsmede de lucht-, rivier-, zee- en meerhavens, voorzover zij geen binnengrenzen zijn.

6. **‘Personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen’** zijn de burgers van EU-lidstaten, EER-landen en Zwitserland, evenals hun gezinsleden, ongeacht hun nationaliteit, die hen vergezellen of zich bij hen voegen.

7. **‘Gezinsleden van burgers van EU/EER/CH-landen’** zijn, ongeacht hun nationaliteit:

- de echtgenoot/echtgenote en de partner met wie de EU/EER/CH-burger een geregistreerd partnerschap is aangegaan, indien dit is aangegaan op basis van de wetgeving van een lidstaat en door de wetgeving van de gastlidstaat wordt erkend als gelijkgesteld aan een huwelijk;
- de directe nakomelingen jonger dan 21 jaar of personen ten laste, met inbegrip van die van de echtgenoot/echtgenote of geregistreerde partner;
- de afhankelijke directe verwanten in opgaande lijn, met inbegrip van die van de echtgenoot/echtgenote of geregistreerde partner.

8. **‘EU-burger’** verwijst naar eenieder die de nationaliteit heeft van een lidstaat van de Europese Unie.

9. **‘Onderdaan van een derde land’** verwijst naar eenieder die niet onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer valt.

10. **‘Grenswachter’** verwijst naar elke overheidsbeambte die overeenkomstig het nationaal recht werkzaam is bij een grensdoorlaatpost, langs de grens of in de onmiddellijke nabijheid daarvan en die het grensoezicht uitvoert overeenkomstig het communautaire en nationale recht.

11. **‘Grenstoezicht’** is de aan een grens uitgevoerde activiteit die uitsluitend wegens de voorgenomen of daadwerkelijke grensoverschrijding en dus niet om andere redenen wordt verricht, en die bestaat uit controle en bewaking van de grens.
12. **‘Grenscontroles’** zijn de controles die aan de grensdoorlaatposten worden verricht om na te gaan of de betrokken personen, hun vervoermiddelen en de voorwerpen in hun bezit het grondgebied van de Schengenstaten mogen binnenkomen dan wel verlaten.
13. **‘Grensbewaking’** is de bewaking van de grenzen buiten de grensdoorlaatposten en de bewaking van de grensdoorlaatposten buiten de vastgestelde openingstijden om te voorkomen dat personen zich aan de grenscontroles onttrekken.
14. **‘Minimale controle’** is de controle die als regel wordt verricht op personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen ter controle van hun identiteit en nationaliteit, in het geval van EU/EER/CH-burgers, of van hun identiteit en familiebanden met een EU/EER/CH-burger, in het geval van hun gezinsleden die zelf geen EU/EER/CH-burgers zijn. Deze bestaat uit een snelle en eenvoudige controle van de geldigheid van het reisdocument en van eventuele tekenen van vervalsing of namaak. Deze controle kan tevens inhouden dat, in de betreffende databanken, informatie wordt geraadpleegd met betrekking tot gestolen, ontvreemde, verloren en ongeldig gemaakte documenten.
15. **‘Grondige controle’** is de controle die wordt verricht op onderdanen van derde landen, in plaats van de minimale controle die wordt uitgevoerd op personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen. Deze bestaat erin dat de grenswachter nagaat of een onderdaan van een derde land voldoet aan alle voorwaarden om het grondgebied van een Schengenstaat binnen te komen (en te verlaten).
16. **‘Tweedelijnscontroles’** zijn verdere controles die op een speciale locatie kunnen worden verricht, apart van de locatie waar iedereen wordt gecontroleerd (“eerste lijn”).
17. **‘Asielzoeker’, ‘asielverzoeker’** of **‘asielaanvrager’** verwijst naar een onderdaan van een derde land of een staatloze die een asielverzoek heeft ingediend waarover nog geen definitief besluit is genomen.
18. **‘Verzoek om internationale bescherming’** verwijst naar een verzoek van een onderdaan van een derde land of een staatloze om bescherming van een lidstaat, waarbij de betrokken persoon kennelijk de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus wenst.
19. **‘Vluchteling’** verwijst naar een onderdaan van een derde land of een staatloze die zich wegens een gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, buiten het land bevindt waarvan hij/zij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of, wegens deze vrees, niet wil invoeren, dan wel een staatloze die zich om dezelfde reden buiten het land bevindt waar hij/zij vroeger gewoonlijk verbleef en daarheen niet kan of, wegens genoemde vrees, niet wil terugkeren.
20. **‘Persoon die in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming’** verwijst naar een onderdaan van een derde land of een staatloze die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt, doch ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij/zij naar zijn/haar land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij/zij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel

risico zou lopen op ernstige schade als omschreven in artikel 15 van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad, en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen.

21. **‘Staatloze’** verwijst naar een persoon die door geen enkele staat, krachtens diens nationale recht, als onderdaan wordt beschouwd.
22. **‘Gevaar voor de volksgezondheid’** verwijst naar elke potentieel epidemische ziekte zoals gedefinieerd in de Internationale Gezondheidsregeling van de Wereldgezondheidsorganisatie, en andere infectieziekten of besmettelijke parasitaire ziekten, voorzover daartegen beschermende regelingen worden getroffen ten aanzien van de onderdanen van de lidstaten. Zie voor meer informatie de richtsnoeren inzake gevaren voor de volksgezondheid. Zie Hoofdstuk I, punt 1.6.
23. **‘Visum’** betekent een toestemming die door een lidstaat is verleend of een besluit dat door de betreffende lidstaat is genomen en die/dat nodig is om die lidstaat of verschillende lidstaten binnen te komen voor een voorgenomen verblijf, of voor doorreis door het grondgebied van die lidstaat of verschillende lidstaten. Zie voor meer informatie over de verschillende soorten visa. Zie Hoofdstuk I, punt 7.

DEEL TWEE - GRENSCONTROLES

HOOFDSTUK I: Grenscontroleprocedures

1. *Controles bij grensdoorlaatposten*

1.1 Het belangrijkste doel van grenscontroles bij grensdoorlaatposten is na te gaan of alle personen die de grens overschrijden, voldoen aan de voorwaarden voor toegang tot het grondgebied van de Schengenstaten.

De **toegangsvoorwaarden voor onderdanen van derde landen** bij binnenkomst van het grondgebied van een Schengenstaat, zijn de volgende:

- a) het bezit van een geldig reisdocument of documenten die hen toestemming geven om de grens te overschrijden;
- b) het bezit van een geldig visum, indien dit vereist is. Maar als een onderdaan van een derde land in het bezit is van een verblijfsvergunning die is afgegeven door een Schengenstaat, wordt deze verblijfsvergunning beschouwd als gelijkgesteld aan een Schengenvisum. Deze gelijkstelling geldt niet voor tijdelijke vergunningen die hangende de behandeling van een eerste aanvraag voor een verblijfsvergunning of van een asielverzoek worden afgegeven;
- c) de staving van het doel van het voorgenomen verblijf en de verblijfsomstandigheden in de Schengenstaat/-staten, alsmede de beschikking over voldoende middelen van bestaan, zowel voor de duur van het voorgenomen verblijf als voor de terugreis naar het land van herkomst (of voor de doorreis naar een derde land, waar de toegang is gewaarborgd, bijvoorbeeld omdat zij een verblijfsvergunning hebben die is afgegeven door dat land), dan wel in staat zijn deze middelen rechtmatig te verwerven;
- d) geen persoon zijn die gesignaleerd is in het Schengeninformatiesysteem (SIS) met het oog op weigering van toegang;
- e) geen persoon zijn die wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid of de internationale betrekkingen van een van de Schengenstaten. Dit kan in het bijzonder het geval zijn indien er een

signalering bestaat in een nationale databank met het oog op weigering van toegang van de betreffende persoon.

De belangrijkste **voorwaarde** die dient te worden gecontroleerd bij **uitreis** is de geldigheid van het document dat de houder toestemming geeft om de grens te overschrijden en, indien mogelijk, dat de onderdaan van het derde land geen bedreiging vormt voor de openbare orde, de binnenlandse veiligheid of de internationale betrekkingen van een van de Schengenstaten.

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (artikel 5);

- Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad, zoals gewijzigd bij:

* Verordening (EG) nr. 2414/2001 van de Raad

* Verordening (EG) nr. 453/2003 van de Raad

* Verordening (EG) nr. 851/2005 van de Raad

N.B. De bovengenoemde voorwaarden **gelden niet voor EU-burgers en andere personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen** die, als algemene regel, toegang krijgen tot het grondgebied van een lidstaat na eenvoudige overlegging van een identiteitskaart of paspoort. Zie voor meer informatie, zie punt 3.1 hierna.

1.2 De grondrechten die zijn vastgelegd in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie dienen te worden gewaarborgd voor eenieder die een grens wil overschrijden. Het grenstoezicht dient met name volledig te voldoen aan het verbod van onmenselijke en vernederende behandelingen en het verbod van discriminatie die zijn vastgelegd in, respectievelijk, de artikelen 3 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en in de artikelen 4 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Grenswachters dienen in het bijzonder hun taken uit te oefenen met volledige eerbiediging van de menselijke waardigheid en mogen personen niet discrimineren op grond van hun geslacht, ras of etnische oorsprong, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Alle maatregelen die bij de uitoefening van hun taken worden genomen, dienen in verhouding te staan tot de door die maatregelen beoogde doelstellingen.

Alle reizigers hebben het recht op informatie over de aard van de controle en op een professionele, vriendelijke en respectvolle behandeling die in overeenstemming is met het toepasbare internationale, communautaire en nationale recht.

- 1.3 De grenswachter die de leiding heeft over de grensdoorlaatpost dient voldoende gekwalificeerd personeel in te zetten voor de uitoefening van een doeltreffend grenstoezicht. Grenswachters dienen altijd te streven naar een evenwicht tussen enerzijds de behoefte om te zorgen voor een gemakkelijke grensoverschrijding door personen die voldoen aan de toegangsvoorwaarden en die de grote meerderheid van reizigers vormen (bijv. toeristen, zakenmensen, studenten enz.) en anderzijds de behoefte om altijd waakzaam te zijn om personen op te sporen die een risico vormen voor de openbare orde en de binnenlandse veiligheid, evenals mogelijk illegale immigranten.

*** Advies voor grenswachters bij het uitvoeren van de grenscontrole:**

- kijk bij het aannemen van het reisdocument altijd eerst naar het gezicht van de reiziger (probeer zo veel mogelijk opmerkelijke kenmerken van het gezicht van de reiziger te onthouden);
- vergelijk de kenmerken van de reiziger met de foto en de beschrijving in het reisdocument en kijk tevens naar overeenstemming met het visum, indien dit vereist is (dit kan helpen bedriegers op te sporen);
- controleer het hele reisdocument om de mogelijkheid uit te sluiten dat dit is nagemaakt of vervalst (de nummering, bedrukking en hechting van bladzijden, zegels en stempels daarin, de opname van andere personen; alle correcties die in het document zijn aangebracht, vooral op de bladzijde met persoonlijke gegevens, dienen door de reiziger te worden toegelicht);
- controleer de gegevens in het bestandssysteem; houd tegelijkertijd altijd verbaal contact en observeer het gedrag en de reactie van de reiziger (bijv. nervositeit, een agressieve houding, overdreven bereidheid tot medewerking);
- controleer, voordat u de grensstempel zet, of de persoon tijdens zijn/haar laatste verblijf op het grondgebied van de Schengenstaten niet langer dan de toegestane periode is gebleven (dat wil zeggen 3 maanden binnen zes maanden);
- ondervraag de reiziger niet als een potentiële misdadiger of illegale immigrant. Alle vragen dienen weloverwogen en op een vriendelijke manier te worden gesteld;
- vragen van de reiziger mogen niet als indringend worden beschouwd en moeten op een feitelijke en beleefde manier worden beantwoord.

1.4 Eenieder wordt, bij binnenkomst en uitreis, aan een **minimale controle** onderworpen, waarbij de identiteit van de persoon wordt vastgesteld op basis van de documenten waarmee hij/zij de grens mag overschrijden. Deze minimale controle bestaat doorgaans uit een snelle en eenvoudige controle van de geldigheid van het reisdocument en van eventuele tekenen van vervalsing of namaak. Deze controle kan tevens inhouden dat, in de betreffende databanken, informatie wordt geraadpleegd met betrekking tot gestolen, ontvreemde, verloren en ongeldig gemaakte documenten.

De minimale controle moet de regel zijn voor **personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen** (zie punt 3.1 hierna).

1.5 Onderdanen van derde landen dienen aan een **grondige controle** te worden onderworpen die moet worden uitgevoerd zoals hieronder wordt beschreven. Voor de volgende categorieën personen gelden echter **bijzondere voorschriften**:

- a) Staatshoofden en leden van hun gevolg (punt 3.2);
- b) Piloten en andere bemanningsleden van vliegtuigen (punt 3.3);
- c) Zeelieden (punt 3.4);
- d) Houders van een diplomatiek, een officieel of een dienstpaspoot en leden van internationale organisaties (punt 3.5);
- e) Grensbewoners die onder een regeling voor klein grensverkeer vallen (punt 3.6);
- f) Minderjarigen (punt 3.7);
- g) Scholieren uit derde landen die in een lidstaat of in een derde land verblijven waarvoor de visumplicht niet van toepassing is (punt 3.8);
- h) Grensarbeiders (punt 3.9);
- i) ADS-toeristen (punt 3.10).

Controles van **staatlozen** en **vluchtelingen** worden op dezelfde manier verricht als bij onderdanen van derde landen in het algemeen (zie punt 10, Hoofdstuk I over asielzoekers).

N.B. Voor controles van onderdanen van derde landen die familieleden zijn van EU-, EER- of CH-burgers (personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen), zie punt 3.1.

* *Link:*

- Documenten die door de Schengenstaten worden afgegeven aan staatlozen en vluchtelingen

1.6 De **grondige controle bij inreis** bestaat eruit na te gaan of er wordt voldaan aan alle toegangsvoorwaarden, te weten:

- de controle of de onderdaan van een derde land in het bezit is van een geldig document of documenten voor grensoverschrijding waarvan de geldigheidsduur niet is verstreken en dat/die, in voorkomend geval, vergezeld gaat/gaan van het vereiste visum of de vereiste verblijfsvergunning;
- een grondig onderzoek van het reisdocument op tekenen van vervalsing of namaak. Zo nodig dient het onderzoek van reisdocumenten, visa en verblijfsvergunningen te worden uitgevoerd door middel van een vergelijking met specimens van gangbare documenten die recht geven op grensoverschrijding en specimens van visumstickers, en door gebruik te maken van hulpmiddelen zoals UV-lampen, vergrootglazen, opsporingslampen ("retrieval lamps"), microscopen, "document boxes" en, indien nodig, meer geavanceerde apparatuur zoals videospectrum enz.;
- het onderzoek van de in- en uitreisstempels in het reisdocument van de betrokken onderdaan van een derde land om, door middel van vergelijking van de data van in- en uitreis, te controleren of de betrokkene de maximale duur van het toegestane verblijf op het grondgebied van de Schengenstaten, dat wil zeggen drie maanden binnen een periode van zes maanden, niet reeds heeft overschreden. De periode van drie maanden moet worden gerekend vanaf de datum van eerste inreis;
- de controle met betrekking tot de punten van vertrek en van bestemming van de betrokken onderdaan van een derde land, alsmede het doel van het voorgenomen verblijf, indien nodig met controle van de desbetreffende bewijsstukken;
- de controle of de betrokken onderdaan van een derde land voor de duur en het doel van het voorgenomen verblijf en voor zijn/haar terugreis naar het land van herkomst of voor de doorreis naar een derde land, over voldoende middelen van bestaan beschikt dan wel of hij/zij deze middelen op rechtmatige wijze kan verkrijgen. Bij de beoordeling van de middelen van bestaan dient gekeken te worden naar de referentiebedragen die door elke Schengenstaat zijn vastgesteld;
- de controle van voldoende middelen van bestaan mag worden gebaseerd op contant geld, reischeques en creditcards die in het bezit zijn van de onderdaan van een derde land. Ook sponsorschapverklaringen, indien deze verklaringen krachtens nationale wetgeving worden verstrekt, en borgstellingbrieven/uitnodigingen van gastheren, zoals bepaald in de nationale wetgeving, indien de onderdaan van een derde land bij een gastheer verblijft, kunnen bewijs vormen voor voldoende middelen van bestaan;
- De geldigheid van een creditcard kan worden gecontroleerd door contact op te nemen met de onderneming die deze heeft afgegeven of door gebruik te maken van andere faciliteiten die beschikbaar zijn bij de grensdoorlaatpost (bijv. wisselkantoren).
- Uitnodigingen van gastheren kunnen worden gecontroleerd door rechtstreeks contact op te nemen met de gastheer of door de goede trouw van de gastheer te controleren via de nationale aanspreekpunten van de lidstaat waar de gastheer verblijft.

- de controle of de betrokken onderdaan van een derde land, diens vervoermiddel en de meegevoerde voorwerpen geen gevaar opleveren voor de openbare orde, de binnenlandse veiligheid of de internationale betrekkingen van een van de Schengenstaten. Bij die controle worden met name gegevens en signaleringen betreffende de betrokken personen en, indien van toepassing, voorwerpen rechtstreeks bij het Schengeninformatiesysteem (SIS) en de nationale opsporingsregisters opgevraagd en worden, in voorkomend geval, de bij die signalering passende maatregelen genomen.

* Richtsnoeren bij het begrip ‘gevaar voor de volksgezondheid’ met het oog op de weigering van toegang:

Dit begrip omvat “elke potentieel epidemische ziekte zoals gedefinieerd in de Internationale Gezondheidsregeling van de Wereldgezondheidsorganisatie, en andere infectieziekten of besmettelijke parasitaire ziekten, voorzover daartegen beschermende regelingen worden getroffen ten aanzien van de onderdanen van de lidstaten”.

In het kader van dit handboek zal elk gevaar voor de gezondheid van de Europese burgers alsmede elk besluit over doeltreffende maatregelen die moeten worden getroffen, worden beoordeeld, en zal er een besluit over worden genomen, via het communautaire netwerk dat is opgericht bij Beschikking 2119/98/EG, het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en maatregelen (EWRS) in het kader daarvan en het bij Verordening (EG) nr. 851/2004 opgerichte Europese Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding (ECDC). De EWRS-autoriteiten omvatten de autoriteiten voor de volksgezondheid van de lidstaten en zij werken op nationaal niveau samen met de nationaal erkende controle-instituten. Het Europees Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding voert de risicobeoordeling met betrekking tot het gevaar uit (www.ecdc.eu.int).

Daarom moeten de autoriteiten van elke lidstaat die bevoegd zijn tot het implementeren van gezondheidsmaatregelen krachtens de Internationale Gezondheidsregeling altijd, in overeenstemming met het nationale recht en met de procedures die door elke lidstaat zijn vastgesteld, worden betrokken bij de beoordeling van het risico voor de volksgezondheid voor het doeleinde van het toestaan of weigeren van inreis aan de grens.

1.7 De grondige controle bij uitreis behelst:

- de verificatie dat de onderdaan van een derde land in het bezit is van een geldig document voor grensoverschrijding;
- de verificatie dat het reisdocument geen tekenen van namaak of vervalsing vertoont;
- voorzover mogelijk, de verificatie dat de onderdaan van een derde land niet wordt beschouwd als een bedreiging voor de openbare orde, de binnenlandse veiligheid of de internationale betrekkingen van een van de Schengenstaten.

Verdere controles bij uitreis kunnen behelzen:

- de verificatie dat de betrokkene in het bezit is van een geldig visum, indien dit vereist is, tenzij hij/zij houder is van een geldige verblijfsvergunning die is afgegeven door de Schengenstaten of andere documenten die toestemming geven voor een verblijf of terugkeer op hun grondgebied;

- de verificatie dat de betrokkene de maximale duur van het toegestane verblijf op het grondgebied van de Schengenstaten niet heeft overschreden;
- de raadpleging van signaleringen van personen en voorwerpen in het SIS en in de nationale opsporingsregisters.

- 1.8 Onderdanen van een derde land met een verblijfsvergunning die is afgegeven door een Schengenstaat worden, als algemene regel, niet gevraagd om het doel van het beoogde verblijf, noch het bezit van middelen van bestaan aan te tonen. De overige controles – en in het bijzonder het onderzoek van reis- en verblijfsdocumenten en de raadpleging van het SIS en nationale opsporingsregisters – moeten echter worden uitgevoerd zoals beschreven in de punten 1.4, 1.5, 1.6 en 1.7 hiervoor.
- 1.9 Op verzoek van de persoon die aan een grondige controle wordt onderworpen, dient de grenswachter die de controle uitvoert aan hem/haar zijn/haar dienstbadge te tonen, hem/haar het dienstidentificatienummer te verstrekken en, indien de omstandigheden dit toelaten, zijn/haar naam geven. De verstrekking van de naam mag worden geweigerd indien er reden bestaat om aan te nemen dat de grenswachter ernstig kan worden benadeeld (bijvoorbeeld wanneer hij/zij wordt bedreigd met vergelding). In dit laatste geval dienen alleen het nummer van de badge en de naam en het adres van zijn/haar autoriteit te worden verstrekt.
- 1.10 Om de controleprocedures bij de in-/uitreisbalies in de eerste lijn niet te vertragen en indien er extra controles moeten worden uitgevoerd, mogen de hierboven genoemde grondige controles worden uitgevoerd op een locatie apart van de balies ('tweedelijnscontroles').

Indien de onderdaan van een derde land daarom verzoekt en de nodige faciliteiten voorhanden zijn, vinden de bedoelde grondige controles plaats in een daarvoor bestemde privé-ruimte. In dit geval moet de betrokken onderdaan van een derde land op de hoogte worden gebracht van het doel en het verloop van deze controles. Deze informatie mag worden verstrekt in de vorm van een poster of een folder die aan de betrokkene wordt overhandigd. De folder of poster moet beschikbaar zijn in alle officiële talen van de Unie en in de taal of talen van de buurlanden van de betrokken lidstaten.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (artikelen 6 en 7; bijlagen I en IV)

- Beschikking nr. 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap (PB L 268 van 3.10.1998, blz.1)

- Verordening (EG) nr. 851/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot oprichting van een Europees Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding (PB L 142 van 30.4.2004, blz. 1)

- Verordening nr. 2252/2004 van 13 december 2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten (PB L 385 van 29.12.2004, blz. 1)

- Internationale Gezondheidsregeling (Wereldgezondheidsorganisatie)

- Arrest van het Hof van Justitie van 3 oktober 2006 in zaak C-241/05 – Bot tegen Préfet du Val-de-Marne

2. Raadpleging van het Schengeninformatiesysteem

2.1 Het SIS moet worden gebruikt om informatie over personen en voorwerpen op te zoeken, en in het bijzonder over:

- personen die worden gezocht voor aanhouding en overdracht op basis van een Europees aanhoudingsbevel of personen die worden gezocht voor voorlopige aanhouding met het oog op uitlevering;
- onderdanen van een derde land wie de toegang wordt geweigerd tot het grondgebied van de Schengenstaten;
- vermiste personen of personen die ter bescherming van zichzelf of ter voorkoming van gevaar voorlopig in bewaring moeten worden gesteld;
- personen die gezocht worden voor een gerechtelijke procedure;
- personen en voorwerpen die moeten worden onderworpen aan onopvallende controle of specifieke controles;
- voorwerpen die worden vermeld voor inbeslagneming of gebruik als bewijs in strafprocedures.

2.2. Gedrag in het geval van een signalering in het SIS:

2.2.1 De personen die worden gezocht voor aanhouding, moeten worden overgedragen aan de autoriteiten die bevoegd zijn om te besluiten over tijdelijke hechtenis met het oog op uitzetting of overdracht aan de lidstaat die hierom verzoekt.

2.2.2 Onderdanen van een derde land wie toegang wordt geweigerd, moeten zo snel mogelijk worden teruggestuurd naar de plaats waar zij vandaan kwamen of naar hun land van

herkomst, indien de omstandigheden dit toelaten. De betrokken personen dienen onder toezicht van grenswachters te blijven tot hun vertrek uit het grondgebied van de Schengenstaat.

2.2.3 Aan een volwassene moet vooraf toestemming worden gevraagd, voordat de partij die hem/haar als vermist heeft opgegeven in kennis wordt gesteld.

2.2.4 Er dient bijzondere aandacht te worden besteed aan minderjarigen of personen die op basis van een besluit van de staatsautoriteiten (rechtbank, bestuursorganen) in bewaring moeten worden gesteld. Verdere stappen kunnen alleen worden genomen na overleg met deze autoriteiten.

2.2.5 Aan de hand van gegevens die zijn opgenomen voor het doel van opvallende controle moet informatie kunnen worden verkregen zoals:

- de plaats, tijd of reden voor de controle,
- de reisroute en bestemming,
- de personen die de betrokkene begeleiden of de inzittenden van het voertuig, schip of vliegtuig,
- het gebruikte voertuig, schip of vliegtuig,
- meegenomen voorwerpen,
- de omstandigheden waaronder de persoon of het voertuig, schip of vliegtuig zijn aangetroffen.

Bij het verzamelen van deze gegevens dient erop te worden toegezien dat het opvallende karakter van de controle niet in het gedrang komt.

*** Beste praktijk – Verzoek om informatie over een SIS-signalering:**

Als een persoon verzoekt om informatie over de verwerking van zijn/haar persoonsgegevens in het SIS en over zijn/haar recht van inzage, dient de grenswachter de betrokkene de gegevens te verstrekken van de [bevoegde nationale autoriteiten](#), met inbegrip van autoriteiten voor gegevensbescherming, waar hij/zij zijn/haar rechten kan uitoefenen.

2.2.6 Voorwerpen die worden gezocht met het oog op inbeslagneming of als bewijsmiddel in een strafprocedure omvatten:

- (a) motorvoertuigen met een cilinderinhoud van meer dan 50 cc, boten en luchtvaartuigen die zijn gestolen, verduisterd of vermist;
- (b) aanhangers met een ledig gewicht van meer dan 750 kg, caravans, industriële apparatuur, buitenboordmotoren en containers die zijn gestolen, verduisterd of vermist;
- (c) vuurwapens die zijn gestolen, verduisterd of vermist;
- (d) officiële, blanco documenten die zijn gestolen, verduisterd of vermist;
- (e) afgegeven identiteitsdocumenten zoals paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, verblijfsvergunningen en reisdocumenten die zijn gestolen, verduisterd, vermist of ongeldig zijn gemaakt;
- (f) kentekenbewijzen en kentekenplaten die zijn gestolen, verduisterd, vermist of ongeldig gemaakt;
- (g) bankbiljetten (geregistreerde biljetten);
- (h) waardepapieren en betaalmiddelen zoals cheques, creditcards, obligaties, effecten en aandelen die zijn gestolen, verduisterd, vermist of ongeldig gemaakt.

Voor meer informatie over gedrag in het geval van een SIS-signalering, dienen grenswachters het SIRENE-handboek te raadplegen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengenovereenkomst (artikelen 93-118)

3. *Speciale voorschriften voor controles op bepaalde categorieën personen*

3.1 **Personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen**

3.1.1 Personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen, mogen, als algemene regel, de grens van een lidstaat overschrijden op basis van de volgende documenten:

- EU-, EER-, CH-burgers: identiteitskaart of paspoort;
- gezinsleden van EU-, EER-, CH-burgers die onderdanen zijn van een derde land: paspoort. Voor hen kan tevens een inreisvisum vereist zijn, indien zij onderdanen van een derde land zijn waarvoor de visumplicht geldt, tenzij zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of -kaart die is afgegeven door een lidstaat (of door EER-landen of CH).

N.B. Op basis van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de **Zwitserse Bondsstaat**, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, omvat het bovenstaande tevens de werknemers, ongeacht hun nationaliteit, van

dienstverleners die geïntegreerd zijn in de arbeidsmarkt van Zwitserland of een van de lidstaten en uitgezonden zijn met het oog op het verlenen van een dienst op het grondgebied van Zwitserland of een van de lidstaten (artikel 17 van Bijlage I bij de Overeenkomst).

- 3.1.2 Indien een persoon die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer valt niet in het bezit is van de benodigde reisdocumenten of, indien van toepassing, de benodigde visa, moet de betreffende lidstaat de betrokkene, voordat hij/zij wordt teruggestuurd, alle redelijke gelegenheid bieden om de benodigde documenten te verkrijgen of om deze naar hem/haar toe te laten brengen binnen een redelijke tijdslimiet of om op een andere wijze te staven of te bewijzen dat hij/zij onder het recht inzake vrij verkeer valt.
- 3.1.3 Dientengevolge moeten controles op personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen, als algemene regel, worden beperkt tot de controle van hun identiteit en nationaliteit/familiebanden (de zogeheten “**minimale controle**”, zie punt 1.4 hiervoor). Daarom dienen aan hen geen vragen te worden gesteld met betrekking tot het reisdoel, reisplannen, bewijs van tewerkstelling, loonstrookjes, bankafschriften, accommodatie, middelen van bestaan of andere persoonlijke gegevens.
- 3.1.4 Grenswachters mogen echter, op niet-systematische basis en om zich ervan te vergewissen dat de betrokkenen geen reëel, actueel en voldoende ernstig gevaar voor de binnenlandse veiligheid, de openbare orde of de internationale betrekkingen van lidstaten of een gevaar voor de volksgezondheid vormen, een verdere controle van de betrokkenen uitvoeren door middel van raadpleging van nationale en Europese databanken.

Een signalering in het SIS of in andere databanken vormt op zichzelf niet voldoende reden om personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen de toegang te weigeren (zie punt 6.3, Hoofdstuk I voor de regels die gelden voor de **weigering van toegang** van personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen).

Eerdere strafrechtelijke veroordelingen vormen op zichzelf geen grond voor de weigering van toegang.

* *Rechtsgrondslag – Jurisprudentie:*

- [Richtlijn 38/2004/EG \(artikelen 4, 5 en 27\)](#)

- Schengengrenscore (artikel 7)
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, 21 juni 1999
- Arrest van het Hof van Justitie van 25 juli 2002, Zaak C-459/99, MRAX tegen Belgische staat

- Arrest van het Hof van Justitie van 17 februari 2005, Zaak C 215/03, Salah Oulane tegen Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie
- Arrest van het Hof van Justitie van 31 januari 2006, Zaak C-503/03, Commissie tegen Spanje.

3.2 Staatshoofden

Staatshoofden en hun gevolg wier aankomst en vertrek langs diplomatieke weg officieel aan de grenswachters is aangekondigd, hoeven niet aan grenscontrole te worden onderworpen.

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VII)

3.3 Piloten van vliegtuigen

3.3.1 Piloten en andere bemanningsleden van vliegtuigen mogen de grens tijdens de uitoefening van hun functie overschrijden op basis van hun vliegbewijs of ‘crew member certificate’ als bedoeld in bijlage 9 bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart van 7 december 1944, wanneer zij:

- (a) aan en van boord gaan in de luchthaven waar de tussenlanding plaatsvindt of in de luchthaven van bestemming, als deze op het grondgebied van een Schengenstaat zijn gelegen;
- (b) zich op het grondgebied begeven van de gemeente van de luchthaven waar de tussenlanding plaatsvindt of in de luchthaven van bestemming, als deze op het grondgebied van een Schengenstaat zijn gelegen;
- (c) zich met om het even welk vervoermiddel naar een op het grondgebied van een Schengenstaat gelegen luchthaven begeven om daar aan boord te gaan van een vliegtuig dat vanuit die luchthaven vertrekt.

In alle andere gevallen moet worden voldaan aan de algemene toegangsvoorwaarden voor onderdanen van een derde land.

- 3.3.2. Voorzover mogelijk moeten bemanningsleden van vliegtuigen, tijdens de controles op luchthavens, met voorrang worden gecontroleerd. Dit betekent dat deze controle hetzij plaatsvindt voordat de passagiers worden gecontroleerd, hetzij aan aparte controleposten wordt verricht. De bemanningsleden die bij het dienstdoende grenscontrolepersoneel bekend zijn, mogen steekproefsgewijs worden gecontroleerd.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VII)
- Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart

3.4 Zeelieden

- 3.4.1 Zeelieden die in het bezit zijn van een identiteitsbewijs voor zeelieden, afgegeven overeenkomstig het Verdrag van Genève van 19 juni 2003 (nr. 185), het Verdrag van Londen van 9 april 1965 en de terzake strekkende nationale bepalingen, mogen van boord gaan, dat wil zeggen zij mogen in het havengebied waar hun vaartuig heeft aangelegd of in een aangrenzende gemeente vertoeven, mits dit identiteitsbewijs door de betreffende Schengenstaat is erkend. In dat geval hoeven zij zich niet te melden bij een grensdoorlaatpost, op voorwaarde dat zij voorkomen op de bemanningslijst van het vaartuig waartoe zij behoren en dat die lijst eerder door de bevoegde autoriteiten is gecontroleerd.

Indien de beoordeling van het risico in verband met de binnenlandse veiligheid en illegale immigratie dit rechtvaardigt, moeten zij echter aan de normale grondige controle van onderdanen van een derde land worden onderworpen.

- 3.4.2 Zeelieden die zich buiten de in de nabijheid van de haven gelegen gemeenten wensen te begeven, moeten voldoen aan de algemene voorwaarden voor binnenkomst op het grondgebied van de Schengenstaten.

Houders van een monsterboekje of een identiteitsbewijs voor zeevarenden kunnen echter toestemming krijgen om het grondgebied van een Schengenstaat te betreden, ook indien zij niet in het bezit zijn van een geldig visum en/of zij het bezit van voldoende middelen van bestaan niet kunnen aantonen, in de onderstaande gevallen:

- bij het aan boord gaan van een vaartuig dat reeds is aangemeerd of op het punt staat aan te komen in een haven van een Schengenstaat;

- bij doorreis naar een derde land of terugkeer naar het land van herkomst;
- in noodgevallen of noodzakelijke gevallen (ziekte, ontslag, afloop van het contract enz.).

In dergelijke gevallen mag aan de houders van een monsterboekje of identiteitsbewijs voor zeevarenden, die vanwege hun nationaliteit een visum dienen te hebben en die hier niet over beschikken bij binnenkomst op het grondgebied van een Schengenstaat, een visum aan de grens worden afgegeven (zie punt 7, Hoofdstuk I hierna).

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscodes (Bijlage VII)
- Verdrag van Genève nr. 185
- Verdrag inzake het vergemakkelijken van het internationale verkeer ter zee

3.5 Houders van een diplomatiek, een officieel of een dienstpaspoot en leden van internationale organisaties

3.5.1 Gelet op de bijzondere voorrechten en immuniteiten die voor hen gelden, kunnen houders van een diplomatiek, een officieel of een dienstpaspoot dat is afgegeven door derde landen en hun regeringen die door de Schengenstaten zijn erkend, die in dienstverband reizen, bij de grenscontrole voorrang krijgen op andere reizigers, hoewel in voorkomend geval de visumplicht voor hen van kracht blijft. Houders van genoemde documenten zijn vrijgesteld van de verplichting om aan te tonen dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken.

3.5.2 Wanneer iemand zich aan de buitengrens beroept op voorrechten, immuniteiten en vrijstellingen, kan de grenswachter verlangen dat deze persoon bewijs verstrekt van zijn/haar status door overlegging van passende documenten, in het bijzonder verklaringen die door de ontvangende staat zijn afgegeven of een diplomatiek paspoort of andere middelen. In geval van twijfel kan de grenswachter zich in spoedeisende gevallen rechtstreeks tot het Ministerie van Buitenlandse Zaken richten.

Bovendien mogen grenswachters de houders van een diplomatiek, een officieel of een dienstpaspoot de toegang tot het grondgebied van de Schengenstaten niet weigeren zonder vooraf de bevoegde nationale autoriteiten te hebben geraadpleegd. Dit geldt ook wanneer de persoon in het SIS is gesignaleerd.

3.5.3 Geaccrediteerde leden van diplomatieke en consulaire diensten en hun gezinsleden krijgen toegang tot het grondgebied van de Schengenstaten na overlegging van een kaart die is afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Schengenstaat en van een document voor grensoverschrijding.

De controle van de toegangsvoorwaarden is niet nodig wanneer de diplomaat het grondgebied binnengaat van de Schengenstaat waar hij/zij geaccrediteerd is en waar hij/zij het recht heeft op langdurig verblijf.

3.5.4 Diplomaten die geaccrediteerd zijn buiten het grondgebied van de Schengenstaten dienen bij reizen voor privé-doeleinden te voldoen aan de algemene toegangsvoorwaarden.

3.5.5 Indien er een risico en een gerechtvaardigde verdenking bestaat van overtredingen of criminele activiteiten van diplomaten, dient het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het betrokken land hier onmiddellijk van in kennis te worden gesteld.

3.5.6 Overeenkomstig het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 18 april 1961, genieten diplomaten alleen onschendbaarheid en andere immuniteiten in het land waar zij geaccrediteerd zijn en in de landen waar zij doorheen reizen om weer terug te keren naar hun standplaats of wanneer zij terugkeren naar hun eigen land. Dit geldt niet wanneer zij reizen voor privé-doeleinden.

3.5.7. Leden van internationale organisaties die in het bezit zijn van documenten die zijn afgegeven door de onderstaande internationale organisaties en die hun taken uitoefenen, krijgen, indien mogelijk, een voorkeursbehandeling bij grenscontroles.

In het bijzonder worden hieronder de volgende documenten verstaan:

- laissez-passer van de Verenigde Naties, afgegeven aan personeel van de Verenigde Naties en van de bijbehorende instellingen op grond van het op 21 november 1947 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te New York aangenomen Verdrag inzake de voorrechten en de immuniteiten van de gespecialiseerde instellingen;
- laissez-passer van de Europese Gemeenschap (EG);
- laissez-passer van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom);
- legitimatiebewijs afgegeven door de secretaris-generaal van de Raad van Europa;
- documenten afgegeven krachtens artikel III, lid 2, van het Verdrag tussen de staten die partij zijn bij het Noord-Atlantische Verdrag betreffende de rechtspositie van hun

krijgsmachten (militaire identiteitsbewijzen vergezeld van een briefing voor speciale opdracht, marsorder, individueel of collectief marsbevel), alsmede documenten afgegeven in het kader van het Partnerschap voor vrede.

Als algemene regel geldt dat houders van genoemde documenten zijn vrijgesteld van de verplichting om aan te tonen dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken.

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (Bijlage VII)

- Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 18 april 1961

3.6 Grensbewoners die onder een regeling voor klein grensverkeer vallen

3.6.1 Grensbewoners van een aangrenzend derde land die in het bezit zijn van een vergunning voor klein grensverkeer die is afgegeven in het kader van een regeling voor klein grensverkeer, gebaseerd op een bilaterale overeenkomst tussen een lidstaat en het betrokken derde land, genieten een speciale behandeling bij het overschrijden van de grens, dat wil zeggen:

- als zij een vergunning voor klein grensverkeer hebben, hoeven zij niet in het bezit te zijn van een visum. Het kan vereist zijn dat zij, naast de vergunning voor klein grensverkeer, in het bezit zijn van een paspoort indien dit is bepaald in de bilaterale overeenkomsten met het betrokken derde land;
- na vaststelling van de geldigheid en authenticiteit van de vergunning voor klein grensverkeer, ter staving van de status van grensbewoner van de betrokkene, worden er geen verdere controles uitgevoerd inzake het doel van de reis of het bezit van middelen van bestaan;
- noch de vergunning voor klein grensverkeer, noch het eventueel vereiste paspoort worden bij in- en uitreis afgestempeld.

3.6.2 Voor deze personen kan de grensoverschrijding nog verder worden vergemakkelijkt in het kader van de bilaterale overeenkomsten tussen een lidstaat en een derde land, overeenkomstig punt 3 van Hoofdstuk II.

** Rechtsgrondslag:*

- Verordening (EG) nr./2006 inzake klein grensverkeer

- Bilaterale overeenkomsten inzake klein grensverkeer die zijn gesloten door Schengenstaten

3.7 Minderjarigen

- 3.7.1 De grenswachters besteden bijzondere aandacht aan al dan niet begeleide minderjarigen.
- 3.7.2 Wanneer het een begeleide minderjarige betreft, dient de grenswachter na te gaan of de begeleidende personen het ouderlijk gezag over de minderjarige uitoefenen, in het bijzonder wanneer minderjarigen door slechts één volwassene worden begeleid en er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat de minderjarigen onwettig zijn onttrokken aan het toezicht van de persoon die wettelijk het ouderlijke gezag over hen uitoefent. In dat geval dient de grenswachter verder onderzoek te verrichten om ontvoering of in elk geval onwettige wegneming van de minderjarige te voorkomen.
- 3.7.3 Onbegeleide minderjarigen dienen, door middel van een grondige controle van de reisdocumenten en de bewijsstukken, te worden gecontroleerd om ervoor te zorgen dat zij het grondgebied niet verlaten tegen de wil van de persoon/personen die het ouderlijk gezag over hen uitoefenen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VII)

3.8 Scholieren uit derde landen die in een lidstaat of in een derde land verblijven waarvoor de visumplicht niet van toepassing is³

- 3.8.1 Scholieren die onderdanen zijn van een derde land waarvoor de visumplicht geldt, maar die legaal in een andere lidstaat verblijven en die in het kader van een schoolexcursie deelnemen aan een reis, hoeven niet in het bezit te zijn van een visum voor doorreis of voor een kort verblijf op het grondgebied van een andere lidstaat, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
- (a) zij worden begeleid door een leerkracht van de betrokken school, die in het bezit is van een geldig reisdocument en in voorkomend geval van een visum;
 - (b) de leerkracht kan een formulier overleggen dat door de betrokken school is afgegeven en aan de hand waarvan alle scholieren die deelnemen aan de excursie kunnen worden geïdentificeerd en waarin het doel en de omstandigheden van het beoogde verblijf of doorreis duidelijk zijn vermeld;

³ Dit gedeelte is niet van toepassing op Noorwegen, IJsland en Zwitserland.

- (c) de scholieren zijn in het bezit van een geldig document voor grensoverschrijding.

Voor deze laatste vereiste – het bezit van een geldig reisdocument – geldt echter een vrijstelling indien:

- op het bovengenoemde formulier recente foto's zijn aangebracht van de leerlingen die zich niet kunnen identificeren met een identiteitsbewijs met foto;
- de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de scholieren verblijven, hun verblijfsstatus en hun recht om opnieuw tot het grondgebied te worden toegelaten, bevestigt en ervoor zorgt dat het formulier dienovereenkomstig is gewaarmerkt (dat wil zeggen met het stempel van de bevoegde nationale autoriteit);
- de lidstaat waar de scholieren verblijven, andere lidstaten heeft meegedeeld dat hij wenst dat zijn lijsten worden erkend als geldig reisdocument.

3.8.2 De bovengenoemde bepalingen stellen scholieren, noch de leerkracht(en) die hen begeleiden niet vrij van grenscontroles overeenkomstig de algemene voorschriften (punt 1, Hoofdstuk I).

Hen mag toegang of doorreis worden geweigerd indien hiervoor redenen bestaan in overeenstemming met punt 6, Hoofdstuk I.

3.8.3 De visumvrijstelling mag tevens worden uitgebreid naar scholieren van een schoolexcursie die onderdanen zijn van een derde land waarvoor de visumplicht geldt, maar die in een derde land verblijven dat van die plicht is vrijgesteld (bijvoorbeeld leerlingen met de Bosnische nationaliteit die wettelijk in Kroatië verblijven).

In een dergelijk geval moet er worden voldaan aan dezelfde vereisten als voor scholieren die in een lidstaat verblijven.

** Rechtsgrondslag:*

- [Besluit 94/795/JBZ van de Raad van 30 november 1994](#)
- Verordening (EG) nr. 539/2001 (artikel 4)

3.9 Grensarbeiders

Grensarbeiders en andere categorieën personen die regelmatig de grens overschrijden, die bij de grenswachters goed bekend zijn omdat zij frequent via dezelfde grensdoorlaatpost de

grens overschrijden en van wie de grenswachters, op grond van een eerdere controle, weten dat zij noch in het SIS, noch in een nationaal opsporingsregister gesignaleerd zijn, worden slechts aan steekproefsgewijze controles onderworpen om na te gaan of zij in het bezit zijn van een geldig document waarmee zij de grens mogen overschrijden en of zij aan de voorwaarden voor toelating voldoen. De steekproefsgewijze controles moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met de toepasbare procedures voor, respectievelijk, onderdanen van een derde land in het algemeen en personen die onder het Gemeenschapsrecht van vrij verkeer vallen.

Deze personen moeten nu en dan, onverwachts en met onregelmatige tussenpozen aan een grondige controle worden onderworpen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VII)

3.10 ADS-toeristen

Het memorandum van overeenstemming tussen de Europese Gemeenschap en de overheidssdienst voor toerisme van de Volksrepubliek China inzake visa en aanverwante kwesties met betrekking tot het bezoek van groepen toeristen vanuit de Volksrepubliek China (Approved Destination Status) is een specifieke regeling voor het bezoek van groepen toeristen, bestaande uit Chinese burgers, vanuit China aan het grondgebied van de Gemeenschap.

- 3.11 Deelnemers aan deze Chinese reisgroepen (“ADS-toeristen”), die uit ten minste 5 personen zouden moeten bestaan, moeten het grondgebied van de Gemeenschap als een groep binnenkomen en verlaten. Zij dienen tevens als groep binnen het grondgebied van de Gemeenschap te reizen, overeenkomstig het vooraf vastgestelde reisprogramma.
- 3.12 Als regel moeten ADS-toeristen worden begeleid door een reisleader die ervoor dient te zorgen dat zij de Gemeenschap als groep binnenkomen en verlaten.
- 3.13 Op groepen ADS-toeristen moeten de normale controleprocedures (punt 1, Hoofdstuk I) worden uitgevoerd. De controles mogen tevens de verificatie van de ADS-status omvatten, die in elk geval dient te zijn vermeld op de visumsticker. Visa met de vermelding “ADS” zijn altijd individuele visa. Ook de reisleader dient te worden onderworpen aan de normale controleprocedures, die de controle van zijn/haar status van reisleader omvatten.

De grenswachter mag tevens vragen om ondersteunende documenten ter staving van de ADS-status en de reisleaderstatus.

** Rechtsgrondslag:*

- Besluit van de Raad van 8 maart 2004 inzake de sluiting van een memorandum van overeenstemming tussen de Europese Gemeenschap en de overheidsdienst voor toerisme van de Volksrepubliek China inzake visa en aanverwante kwesties met betrekking tot het bezoek van groepen toeristen vanuit China (ADS).

4. *Afstempeling van reisdocumenten*

4.1 Als algemene regel moeten de reisdocumenten van onderdanen van derde landen bij inreis en bij uitreis systematisch worden afgestempeld.

Het stempel is geen bewijs dat er een grondige controle is verricht; aan de hand hiervan kan alleen, met zekerheid, worden vastgesteld op welke datum en in welke plaats de grens is overschreden.

Afstempeling is tevens bedoeld om ervoor te zorgen dat er, tijdens controles bij inreis naar en uitreis van het Schengengrondgebied, kan worden geverifieerd of de maximale duur van het verblijf van een onderdaan van een derde land op het Schengengrondgebied – drie maanden per periode van zes maanden – in acht is genomen.

Grenswachters moeten daarom altijd de documenten afstempelen waarmee onderdanen van derde landen de grens kunnen overschrijven, ook in buitengewone en onvoorziene omstandigheden, met inbegrip van wanneer de controles versoepeld zijn.

Ook het reisdocument van een persoon aan wie aan de grens een visum wordt afgegeven, moet worden afgestempeld (punt 7, Hoofdstuk I).

4.2 In de volgende gevallen moet er **geen in- of uitreisstempel** worden aangebracht:

- a) in de reisdocumenten van burgers van de EU, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en Zwitserland;
- b) in de reisdocumenten van staatshoofden of hoogwaardigheidsbekleders wier aankomst vooraf langs diplomatieke weg officieel is aangekondigd;
- c) in de vliegbewijzen of de certificaten van piloten respectievelijk bemanningsleden van vliegtuigen;
- d) in de reisdocumenten van zeelieden die slechts gedurende het afmeren van hun schip in de binnengevaren haven van een lidstaat verblijven;

- e) in de reisdocumenten van bemanningsleden en passagiers van cruiseschepen die, in de gevallen overeenkomstig punt 2, Hoofdstuk IV, niet aan grenscontroles zijn onderworpen;
- f) in de grensoverschrijdingsdocumenten van onderdanen van Andorra, Monaco en San Marino;
- g) in de documenten van grensbewoners die onder een regeling voor klein grensverkeer vallen (punt 3, Hoofdstuk II).

4.3 De reisdocumenten van onderdanen van derde landen die **gezinsleden zijn van EU, EER en CH-burgers** dienen eveneens te worden afgestempeld, tenzij zij een a verblijfsvergunning of verblijfskaart overleggen met daarin de vermelding “gezinslid van een EU-burger” of “gezinslid van een EER- of CH-burger”.

*** Voorbeelden:**

1) Een Oekraïense onderdaan, de echtgenote van een Nederlandse burger en houdster van een Nederlandse verblijfsvergunning/-kaart (waarin haar hoedanigheid van gezinslid van een EU-burger vermeld wordt) en die wordt vergezeld door haar echtgenoot of die zich vervolgens bij haar echtgenoot voegt, waardoor zij het recht van vrij verkeer uitoefent. Het reisdocument van deze vrouw **moet niet worden** afgestempeld;

2) De Kroatische echtgenoot van een Britse burger, die in het bezit is van een Britse verblijfsvergunning/-kaart (waarin zijn hoedanigheid van gezinslid van een EU-burger vermeld wordt) en die wordt vergezeld door zijn vrouw. Het reisdocument van deze man **moet niet worden** afgestempeld;

3) Een Indisch onderdaan, de echtgenote van een Franse burger en houdster van een Schengenvisum, maar (nog) niet van een Franse verblijfsvergunning/-kaart, die zich bij haar echtgenoot voegt. In dit geval **moet** het reisdocument van deze vrouw **worden** afgestempeld.

4.4 Op verzoek van een onderdaan van een derde land kan, bij wijze van uitzondering, het in- of uitreisstempel op een afzonderlijk blad worden aangebracht, wanneer de afstempeling voor deze onderdaan tot ernstige moeilijkheden zou kunnen leiden. Dit blad moet aan de betrokken onderdaan van een derde land worden overhandigd.

4.5

Het kan in de praktijk tevens voorkomen dat het document waarmee een onderdaan van een derde land de grens kan overschrijden niet langer geschikt is voor het aanbrengen van een stempel, omdat er geen bladzijden meer beschikbaar zijn.

In dat geval moet de onderdaan van het derde land worden geadviseerd een nieuw paspoort aan te vragen, zodat er in de toekomst weer stempels in kunnen worden aangebracht.

Maar, bij wijze van uitzondering – en in het bijzonder in het geval van grensarbeiders die regelmatig de grens overschrijden – kan een afzonderlijk blad worden gebruikt waarop verdere stempels kunnen worden aangebracht. Dit blad moet aan de betrokken onderdaan van een derde land worden overhandigd.

In elk geval is het **ontbreken van lege bladzijden in een paspoort, op zichzelf, geen geldige en toereikende reden om een persoon de toegang te weigeren** (zie punt 6, Hoofdstuk I voor de redenen voor weigering).

*** Aanbevolen praktijk:**

Het blad dat in de punten 4.4 en 4.5 wordt vermeld, dient minimaal de volgende gegevens te bevatten:

- Naam en plaats van de grensdoorlaatposten;
- Datum van afgifte;
- Naam van de houder van het reisdocument;
- Nummer van het reisdocument;
- Stempel en officieel zegel van de grensdoorlaatpost;
- Naam en handtekening van de grenswachter.

4.6

In geval van in- en uitreis van onderdanen van derde landen voor wie de visumplicht geldt, wordt het stempel, indien mogelijk, op zodanige wijze aangebracht dat de rand van het visum bedekt is, zonder dat de gegevens in het visum onleesbaar worden gemaakt of de zichtbare veiligheidskenmerken van de visumsticker worden beschadigd. Wanneer er meerdere stempels moeten worden aangebracht (bijvoorbeeld bij een visum dat voor meer inreizen geldt), worden deze op de bladzijde tegenover de visumbladzijde aangebracht. Als die bladzijde niet bruikbaar is, wordt het stempel op de volgende bladzijde aangebracht. Er

mogen geen stempels worden aangebracht in de machineleesbare gedeelte en de stempels mogen niet worden aangebracht op de bladzijde met persoonsgegevens en andere bladzijden waarop oorspronkelijke, formele aantekeningen worden gezet.

*** Aanbevolen praktijken:**

- stempels moeten, indien mogelijk, in chronologische volgorde worden aangebracht, zodat de datum waarop de betrokken persoon de grens voor het laatst heeft overschreden, gemakkelijker kan worden teruggevonden;
- het uitreisstempel moet vlak bij het inreisstempel worden aangebracht;
- het stempel moet horizontaal worden aangebracht, zodat dit gemakkelijk kan worden gelezen;
- er mag geen stempel worden aangebracht over reeds bestaande stempels, met inbegrip van stempels die zijn aangebracht door andere landen.

4.7 Er worden verschillende typen stempels gebruikt als bewijs van in- en uitreis (een rechthoekig stempel voor de inreis en een rechthoekig stempel met ronde hoeken voor de uitreis). Deze stempels bevatten de letter(s) die het land aanduiden, evenals de vermelding van de grensdoorlaatpost, datum, controlenummer en een pictogram waarmee de wijze van reizen bij inreis en uitreis wordt aangeduid (over land, door de lucht of over zee).

Voor vragen over inreis- en uitreisstempels, evenals voor documentatie met betrekking tot vervalste, nagemaakte, vermiste of onjuist aangebrachte stempels, kan men terecht bij het contactpunt dat elke Schengenstaat voor dit doeleinde heeft aangewezen.

4.8 Elke grensdoorlaatpost dient de overhandiging en retournering van de inreis- en uitreisstempels aan en door elke grenswachter die de controles uitvoert, bij te houden. Dit omvat tevens het referentienummer van elke stempel, dat kan worden gebruikt voor doeleinden van vergelijking op een latere datum.

Wanneer de stempels niet worden gebruikt, dienen deze te worden bewaard op een afgesloten plaats en moet de toegang ertoe worden beperkt tot de bevoegde grenswachters.

4.9 De veiligheidscodes op de stempels moeten met regelmatige tussenpozen van ten hoogste één maand worden gewijzigd.

4.10 Indien bij uitreis blijkt dat het reisdocument van een onderdaan van een derde land geen inreisstempel bevat, mag de grenswachter ervan uit gaan dat de houder het grondgebied

van de Schengenstaten illegaal is binnengekomen en/of de maximale verblijfsduur heeft overschreden. In dat geval mag er een sanctie overeenkomstig het nationale recht worden opgelegd.

- 4.11 Indien de onderdaan van een derde land echter op enigerlei wijze geloofwaardig bewijs overlegt, zoals vervoertickets of een bewijs van zijn/haar aanwezigheid buiten het grondgebied van de lidstaten, wordt er geen sanctie opgelegd en moet de grenswachter de betrokken persoon een bijzondere bevestiging op een formulier geven of, indien dit wordt bepaald door de nationale wetgeving, rechtstreeks in het reisdocument de datum en plaats vermelden waar de betrokken persoon de buitengrens heeft overschreden.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (artikel 10 en bijlage IV);
- Richtlijn 2004/38/EG (artikel 5);
- Schengenovereenkomst (artikel 21).

5. *Versoepeling van de grenscontroles*

- 5.1 De grenscontroles aan de buitengrenzen kunnen in buitengewone en onvoorziene omstandigheden worden versoepeld. Buitengewone en onvoorziene omstandigheden doen zich voor wanneer onvoorzienbare gebeurtenissen een zodanige verkeersdrukte veroorzaken dat er, ondanks de volledige benutting van alle personele, facilitaire en organisatorische mogelijkheden, aan de grensdoorlaatposten onredelijk lange wachttijden ontstaan. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er sprake is van een overstroming of een andere ernstige natuurramp die de overschrijding van de grens bij andere grensdoorlaatposten verhindert, zodat de verkeersstromen van verschillende grensdoorlaatposten worden omgeleid naar slechts één grensdoorlaatpost.
- 5.2 Indien de grenscontroles worden versoepeld, hebben de grenscontroles van het binnenkomende verkeer in beginsel voorrang op de grenscontroles van het uitgaande verkeer. De beslissing tot versoepeling van de controles wordt genomen door de bevelvoerende grenswachter van de betrokken grensdoorlaatpost. Deze versoepeling van de grenscontroles is slechts tijdelijk, moet worden aangepast aan de omstandigheden die de versoepeling rechtvaardigen en moet geleidelijk worden uitgevoerd.

5.3 Zelfs in geval van versoepeling van de grenscontroles moet de grenswachter zowel bij in- als bij uitreis de reisdocumenten van onderdanen van derde landen afstempelen, overeenkomstig punt 4, Hoofdstuk I, en moet ten minste een minimale controle uitvoeren.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (artikel 8)

6. ***Weigering van toegang***

6.1 Onderdanen van derde landen moet de toegang worden geweigerd in de volgende gevallen:

- a) zij hebben geen geldige reisdocumenten;
- b) zij hebben een vals (nagemaakt/vervalst) reisdocument;
- c) zij hebben geen geldig visum, indien dit is vereist, of verblijfsvergunning die is afgegeven door een Schengenstaat;
- d) zij zijn in het bezit van valse (nagemaakte/vervalste) visa of verblijfsvergunningen;
- e) zij hebben niet de juiste documenten ter staving van het doel en de omstandigheden van verblijf;
- f) zij hebben zich reeds drie maanden gedurende een periode van 6 maanden op het grondgebied van de Schengenstaten opgehouden;
- g) zij beschikken niet over voldoende middelen van bestaan in verband met de periode en vorm van het verblijf, of over de middelen om terug te keren naar het land van herkomst of doorreis;
- h) zij zijn personen die in het SIS of in nationale opsporingsregisters gesignaleerd zijn met het oog op weigering van toegang;
- i) zij worden beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid of de internationale betrekkingen van één of meer van de Schengenstaten.

*** Voorbeelden:**

1) Een groep fietsers uit Nigeria gaat naar Oekraïne en zegt dat zij deel gaan nemen aan een wielervedstrijd die aldaar wordt georganiseerd. Zij komen aan op de luchthaven van Warschau (PL) en verklaren dat zij per bus naar Oekraïne reizen. Tijdens de eerstelijnscontrole wordt ontdekt dat zij wel een geldig doorreisvisum voor Polen hebben, maar niet in het bezit zijn van een geldig visum voor toegang tot Oekraïne. Bij de tweedelijnscontrole wordt een diepgaander onderzoek uitgevoerd, waarbij zij een document overleggen waarin hun deelname aan de wedstrijd wordt bevestigd en zij beweren dat het geen probleem zal zijn om visa te verkrijgen aan de Oekraïense grens. Maar de fietsers zijn niet eens in het bezit van de fietsen die nodig zijn voor de wedstrijd en kunnen evenmin op overtuigende wijze verklaren waar en hoe zij deze verkrijgen wanneer zij in Oekraïne zijn. Na overleg over de kwestie met de Oekraïense grenswachters en rekening houdend met hun negatieve oordeel over de mogelijkheid om in een dergelijk geval een visum te verstrekken aan de grens, wordt het besluit genomen om toegang te weigeren.

2) Een Moldavische burger komt per auto aan bij de Hongaars/Oekraïense grens en zegt naar Duitsland te reizen als toerist. Bij de eerstelijnscontrole wordt vastgesteld dat de reiziger geen enkel document kan overleggen (hotelreservering, uitnodigingsbrief enz.) dat bewijst waar hij in Duitsland zal verblijven. Hij kan evenmin bewijzen dat hij over voldoende middelen van bestaan voor het verblijf en de terugreis beschikt. In een dergelijk geval wordt besloten de toegang te weigeren.

3) Een Tunesische burger komt aan op de luchthaven Schiphol (NL). Zijn reisdoel is een bezoek aan familieleden (broers en zusters) die in Brussel (BE) wonen. Hij heeft een geldig Schengenvisum, een retourticket en een uitnodigingsbrief/borgstellingbrief van zijn gastheren die in België wonen. Deze brief is echter niet gewaarmerkt door de bevoegde Belgische autoriteiten (zoals het Belgische recht vereist). In een dergelijk geval dienen er, voordat er een besluit wordt genomen over het al dan niet toelaten, verdere controles te worden verricht, zoals: onderzoek van het paspoort om te kijken of er eerdere Schengenvisa zijn afgegeven aan de betrokken persoon; vergelijking van eerdere inreis-/uitreisstempels om te zien of de betrokken persoon in het verleden te lang op het Schengen grondgebied is verbleven; contact opnemen met de bevoegde Belgische autoriteiten en hen verzoeken om de benodigde controles met betrekking tot de gastheren

uit te voeren. Deze controles zijn bedoeld om de goede trouw van de betrokken persoon te controleren; een besluit wordt alleen genomen op basis van het resultaat van deze controles.

4) Een vliegtuig uit Sjanghai landt op de luchthaven Helsinki-Vantaa (FI). De Wereldgezondheidsorganisatie heeft een internationale waarschuwing voor de volksgezondheid afgekondigd (op basis van het risico van SARS), zodat strikte voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen bij alle passagiers die afkomstig zijn uit China. Aan alle passagiers wordt gevraagd een plaatsbepalingskaart in te vullen met daarop het nummer van hun vliegtuigstoel en adresgegevens voor het geval zij daarna moeten worden opgespoord. In de terminal gaan alle passagiers door een speciaal hiervoor bestemde gang met medische apparatuur. Sommige Chinese onderdanen en EU-onderdanen vertonen symptomen van SARS en zijn nog steeds besmettelijk. Na overleg met artsen wordt besloten om de Chinese onderdanen de toegang te weigeren en om de EU-onderdanen onmiddellijk in het ziekenhuis op te nemen vanwege het ernstige risico van verspreiding van de ziekte. Met de andere passagiers uit het vliegtuig wordt contact opgenomen aan de hand van de gegevens op de plaatsbepalingskaarten en zij worden verzocht zich bij een arts te melden. Dit sluit het nemen van alternatieve maatregelen, zoals quarantaine, niet uit indien dit om redenen van volksgezondheid passend en gerechtvaardigd is.

5) Een groep voetbalsupporters uit Oekraïne komt bij de Pools-Oekraïense grens. Zij reizen per bus. Tijdens de grenscontroles wordt ontdekt dat zij in het bezit zijn van gevaarlijke attributen, zoals honkbalknuppels, nunchaku's, messen en andere voorwerpen die tegen andere mensen gebruikt kunnen worden. In dit geval moet de toegang worden geweigerd om redenen van openbare orde, tenzij de reizigers ermee instemmen om de gevaarlijke attributen af te geven voordat zij de Poolse grens overschrijden.

6) Een groep jonge Marokkaanse toeristen komt per veerboot vanuit Tanger aan in de haven van Alicante (ES). Naar verluidt omvat de reisroute van de groep twee Spaanse steden (Barcelona en Madrid) en verschillende Franse steden. Zij gaan per vliegtuig terug naar Marokko vanaf de luchthaven Parijs-Charles de Gaulle; zij hebben geldige tickets voor de terugreis. Tijdens de grenscontrole heeft één van hen geen geldig Schengenvisum, waarvoor tijdgebrek als verklaring wordt gegeven. Het doel van de reis wordt bevestigd en de reizigers beschikken over voldoende middelen van bestaan. De betrokken persoon kan

echter op geen enkele manier aantonen dat hij niet van tevoren een visum kon aanvragen, noch dat er onvoorziene of noodzakelijke redenen zijn om hem toe te laten. In een dergelijk geval, en bij het ontbreken van humanitaire redenen en/of internationale verplichtingen, moet de persoon zonder visum de toegang worden geweigerd.

7) Een Russisch gezin overschrijdt per auto de Estlandse grens. Het voertuig blijkt echter een ernstig mechanisch gebrek te vertonen (niet functionerende remmen) waardoor andere mensen in gevaar kunnen worden gebracht. In die omstandigheden kunnen de personen niet met die auto worden toegelaten totdat het probleem is verholpen. Maar als er aan alle andere toegangsvoorwaarden is voldaan, moeten zij te voet of met andere vervoersmiddelen tot het grondgebied worden toegelaten.

6.2 Bij wijze van uitzondering mag een lidstaat besluiten geen toegang te weigeren en de onderdaan van een derde land toe te laten op zijn grondgebied in de volgende gevallen:

- a) om humanitaire redenen, om redenen van nationaal belang of vanwege internationale verplichtingen (bijvoorbeeld wanneer een persoon asiel aanvraagt of anderszins internationale bescherming behoeft);
- b) indien een persoon die niet in het bezit is van een visum, voldoet aan de criteria voor verstrekking van een visum aan de grens (punt 7, Hoofdstuk I);
- c) indien de persoon in het bezit is van een verblijfsvergunning of een terugkeervisum afgegeven door een Schengenstaat om de persoon doorreis toe te staan en naar het grondgebied van de betrokken staat te laten gaan. Doorreis mag echter worden geweigerd, indien de betrokken persoon gesignaleerd is in nationale opsporingsregisters.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscodes (artikelen 1, 3, 5)

6.3 **Personen die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer vallen** mag alleen toegang worden geweigerd om redenen van openbare orde of openbare veiligheid, dat wil zeggen wanneer hun persoonlijke gedrag een reëel, onmiddellijk en voldoende ernstig gevaar vormt voor een van de fundamentele belangen van de samenleving.

- 6.3.1. Dientengevolge kan ook een signalering in het SIS op zichzelf niet worden beschouwd als voldoende reden om de betrokken personen automatisch toegang te weigeren; in een dergelijk geval moet de grenswachter te allen tijde een grondige beoordeling van de situatie maken en deze beoordelen op basis van de bovengenoemde principes.

Wanneer de signalering is ingevoerd door een andere Schengenstaat, moet de grenswachter onmiddellijk, via het SIRENE Bureaux-netwerk of via andere beschikbare middelen, contact opnemen met de verantwoordelijke autoriteiten van de Schengenstaat die de signalering heeft ingevoerd. Deze laatste moet, in het bijzonder, de reden(en) controleren waarom de signalering is ingevoerd en of deze redenen nog steeds van kracht zijn. Deze informatie dient onverwijld aan de autoriteiten van de verzoekende lidstaat te worden verstrekt.

Op basis van de ontvangen informatie maken de bevoegde autoriteiten een beoordeling die wordt gebaseerd op de hierboven vermelde criteria. Op die grond verleent of weigert de grenswachter toegang aan de betrokken persoon.

Als de informatie niet binnen een redelijke termijn kan worden verkregen, moet de betrokken persoon worden toegelaten tot het grondgebied. In dit geval kunnen de grenswachters, evenals de andere bevoegde nationale autoriteiten, de benodigde controles uitvoeren nadat de betrokken persoon het grondgebied is binnengekomen en daarna, indien nodig, de benodigde maatregelen treffen.

Het bovenstaande doet geen afbreuk aan andere acties die moeten worden ondernomen als gevolg van een SIS-signalering, zoals de aanhouding van de betrokken persoon, het treffen van beschermende maatregelen enz.

** Rechtsgrondslag/Jurisprudentie:*

- Richtlijn 2004/38/EG (artikel 27-33)

- Beschikking nr. 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap (PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1)

- Verordening (EG) nr. 851/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot oprichting van een Europees Centrum voor ziektepreventie en –bestrijding (PB L 142 van 30.4.2004, blz. 1)

- Arrest van het Hof van Justitie van 3 juli 1980, Zaak C 157/79, strafgeding tegen Stanislaus Pieck

- Arrest van het Hof van Justitie van 31 januari 2006, Zaak C 503/03, Commissie tegen Spanje

- 6.3.2. Indien een persoon die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer valt niet in het bezit is van de benodigde reisdocumenten of, indien van toepassing, de benodigde visa, moet de betreffende lidstaat de betrokkene, voordat hij/zij wordt teruggestuurd, alle redelijke gelegenheid bieden om de benodigde documenten te verkrijgen of om deze naar hem/haar toe te laten brengen binnen een redelijke tijdslimiet of om op een andere wijze te staven of te bewijzen dat hij/zij onder het recht inzake vrij verkeer valt.

In het geval dat een onderdaan van een derde land, die een gezinslid is van een EU/EER/CH-burger, niet in het bezit is van het benodigde visum, maar wel zijn/haar identiteit, evenals de familieband met de EU/EER/CH-burger kan bewijzen, en indien er geen bewijs is om vast te stellen dat hij/zij een risico vormt voor de vereisten van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid van de lidstaat, dient aan hem/haar aan de grens een visum te worden afgegeven. Dit visum dient gratis te worden verstrekt (zie ook punt 7.10, Hoofdstuk I).

** Rechtsgrondslag/Jurisprudentie:*

- Richtlijn 2004/38/EG (artikel 5 en artikelen 27-33)

- Arrest van het Hof van Justitie van 25 juli 2002, Zaak C 459/99, MRAX tegen Belgische staat

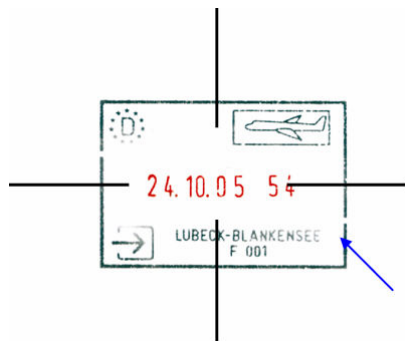
- Arrest van het Hof van Justitie van 17 februari 2005, Zaak C 215/03, Salah Oulane tegen Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie

- 6.4 Wanneer onderdanen van derde landen toegang wordt geweigerd, moet de controlerende beambte:

- a) een standaardformulier voor de weigering van toegang invullen, met daarin de staving van de reden(en) voor weigering, en dit aan de betrokken onderdaan van een derde land geven die dit formulier dient te ondertekenen en een afschrift van het ondertekende formulier ontvangt. Indien de onderdaan van een derde land weigert het formulier te ondertekenen, maakt de grenswachter daarvan melding in het vak “opmerkingen” op het formulier;

- b) in het paspoort een inreisstempel aanbrengen en dat met een kruis in zwarte onuitwisbare inkt doorhalen en aan de rechterkant de redenen voor de weigering van toegang vermelden door de dienovereenkomstige letter(s) van het standaardformulier voor weigering van toegang eveneens in onuitwisbare inkt aan te brengen (zie hierna).

Voorbeeld van een geannuleerd stempel:

Letter die de reden aangeeft voor de weigering van toegang, overeenkomstig het standaardformulier

- 6.5 Indien de beambte die verantwoordelijk is voor de controles ontdekt dat de houder van een Schengenvisum in het SIS is gesignaleerd met het oog op weigering van toegang, moet hij/zij het visum annuleren door er het stempel 'GEANNULEERD' op aan te brengen.
- 6.6 Het eenvormige visum mag niet alleen worden geannuleerd omdat de betrokken onderdaan van een derde land niet de vereiste bewijsstuk(ken) ter rechtvaardiging van het reisdoel kon overleggen. In dit laatste geval moet de grenswachter verder onderzoek verrichten om te beoordelen of de betrokken persoon het visum op onrechtmatige wijze heeft verkregen en een risico vormt voor wat betreft illegale immigratie. Indien nodig wordt er contact opgenomen met de bevoegde autoriteiten van de Schengenstaat die het visum heeft afgegeven. Alleen wanneer wordt vastgesteld dat het visum op onrechtmatige wijze is verkregen, moet dit visum door de grenswachter worden geannuleerd. Voor meer informatie zie punt 8.1, Hoofdstuk I.

Beste praktijk: annulering van een inreis- of uitreisstempel in andere gevallen dan weigering van toegang:

Er kunnen gevallen zijn waarin een stempel, dat reeds in een paspoort is aangebracht, moet worden geannuleerd (bijvoorbeeld als de grenswachter per ongeluk het verkeerde stempel heeft aangebracht). In die gevallen draagt de reiziger geen verantwoordelijkheid en mag het stempel daarom niet op dezelfde manieren worden geannuleerd als wanneer een persoon de toegang wordt geweigerd. Daarom wordt geadviseerd om het stempel te

annuleren door twee parallelle lijnen aan te brengen in de linkerbovenhoek, zoals in het onderstaande voorbeeld:

- 6.7 Alle personen die de toegang is geweigerd, hebben het recht daartegen beroep in te stellen overeenkomstig de nationale wetgeving. De onderdaan van een derde land moet schriftelijke informatie krijgen over de beroepsprocedures en de contactpunten die informatie kunnen verschaffen over bevoegde vertegenwoordigers die namens de betrokken onderdaan van een derde land kunnen optreden.
- 6.8 Indien een **persoon die onder het Gemeenschapsrecht inzake vrij verkeer valt** de toegang wordt geweigerd, moet de grenswachter de betrokken persoon altijd een schriftelijke beslissing verstrekken. Deze beslissing dient zodanig te zijn opgesteld dat de betrokken persoon de inhoud en de implicaties daarvan kan begrijpen. De beslissing dient tevens de precieze en volledige aanduiding van de redenen van openbare orde of openbare veiligheid te bevatten waarop de beslissing is gebaseerd, tenzij dit in tegenspraak is met de belangen van staatsveiligheid. De beslissing moet daarnaast de rechtbank of overheidsautoriteit vermelden waar de betrokken persoon beroep kan instellen, evenals de tijdslimiet voor het beroep.
- 6.9 De beslissing van de weigering van toegang wordt onmiddellijk van kracht.
- 6.10 Indien een onderdaan van een derde land die de toegang wordt geweigerd, door een vervoerder door de lucht, over zee of over land naar de grens is gebracht, moet de vervoerder worden verplicht om onmiddellijk weer de aansprakelijkheid voor hem/haar op zich te nemen. De vervoerder moet in het bijzonder worden verplicht om de betrokken onderdanen van derde landen terug te brengen naar het derde land van waaruit zij werden vervoerd of naar het derde land dat het grensoverschrijdingsdocument heeft afgegeven waarmee zij reisden, of naar enig ander derde land waar zij zeker zullen worden toegelaten. Wanneer de onderdaan van een derde land die de toegang wordt geweigerd niet onverwijld

kan worden teruggebracht, dient de vervoerder alle benodigde kosten voor verblijf, onderhoud en de terugreis voor zijn rekening te nemen. Indien de vervoerder de onderdaan van een derde land niet kan terugbrengen, moet deze worden verplicht om te zorgen voor zijn/haar terugreis met een ander vervoermiddel (bijvoorbeeld door contact op te nemen met een andere vervoerder).

- 6.11 Er dienen de vervoerder sancties te worden opgelegd overeenkomstig Richtlijn 2001/51/EG en de nationale wetgeving.
- 6.12 De grenswachters moeten, met inachtneming van de plaatselijke omstandigheden, alle passende maatregelen treffen om te verhinderen dat onderdanen van derde landen die de toegang is geweigerd, illegaal de lidstaat binnenkomen (bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat zij in de transitzone van een luchthaven blijven of door hen in een zeehaven te verbieden aan land te gaan).

* *Rechtsgrondslag:*

- Richtlijn 2004/38/EG (artikel 5 en artikelen 27-33)
- Schengengrenscode (artikel 13 en bijlage V);
- Schengenovereenkomst (artikel 26);

- Richtlijn 2001/51/EG.

7. *Afgifte van visa aan de grens, inclusief aan transiterende zeelieden*

- 7.1 Typen eenvormige Schengenvisa (geldig voor het grondgebied van alle Schengenstaten)⁴:
- “transitvisum voor luchthavens” (**visum type “A”**): dit is een visum dat vereist kan zijn met het oog op doortocht door de internationale transitzones van de luchthavens van Schengenstaten door onderdanen van bepaalde derde landen, als uitzondering op het beginsel van vrije doortocht overeenkomstig bijlage 9 bij het Verdrag van Chicago inzake de internationale burgerluchtvaart;
 - “doorreisvisum” (**visum type “B”**): dit geeft de houder, die van één derde land naar een ander reist, het recht om één, twee of bij wijze van uitzondering verscheidene keren

⁴ Deze visa worden alleen afgegeven door staten die het Schengenacquis volledig implementeren.

door het grondgebied van de Schengenstaten te reizen. Elke doorreis mag niet langer duren dan vijf dagen (bijvoorbeeld: een reis van Turkije naar Albanië, via Griekenland);

- “visum voor kort verblijf” (**visum type “C”**): dit geeft de houder het recht om gedurende een periode van maximaal drie maanden op het grondgebied van de Schengenstaten te verblijven. De duur van het verblijf mag niet meer bedragen dan drie maanden per half jaar te rekenen vanaf de datum van eerste binnenkomst;
- “nationaal visum” (**visum type “D”**): dit is een visum dat door een Schengenstaat wordt afgegeven voor een langdurig verblijf (met het oog op studie, werk enz.) en dit wordt afgegeven overeenkomstig de procedures krachtens de nationale wetgeving. De territoriale geldigheid van dit visum is beperkt tot het grondgebied van de staat die het visum afgeeft (behalve in het geval van de hierna genoemde “D + C”-visa). Houders van dit visum hebben echter het recht om door het grondgebied van de andere Schengenstaten te reizen om de staat die het visum afgeeft, voor de eerste keer, te bereiken en binnen te komen, op voorwaarde dat zij in het bezit zijn van een geldig reisdocument en dat zij niet voorkomen op de nationale signaleringslijst van het land over het grondgebied waarvan de doorreis wordt gewenst;
- “nationaal visum dat tevens geldt als een visum voor kort verblijf” (**visum type “D + C”**): dit is een nationaal visum dat wordt afgegeven door een Schengenstaat (voor een langdurig verblijf), maar dat tegelijkertijd geldig is voor reizen naar andere Schengenstaten voor een periode van niet meer dan drie maanden na de aanvankelijke datum van geldigheid. Dit visum wordt afgegeven overeenkomstig de gemeenschappelijke voorwaarden en criteria voor de afgifte van eenvormige visa voor kort verblijf. Voorbeeld: een “D + C”-visum dat wordt afgegeven door Frankrijk geeft niet alleen toestemming voor een verblijf op het Franse grondgebied voor de gehele duur van het visum, maar geeft tevens toestemming om naar alle andere Schengenstaten te reizen voor een maximale periode van drie maanden met ingang van de datum van geldigheid die op de visumsticker wordt vermeld;
- “collectief visum”: dit is een doorreisvisum of een visum voor kort verblijf van ten hoogste 30 dagen, dat op een collectief paspoort kan worden aangebracht – tenzij de nationale wetgeving zich daartegen verzet – en dat wordt afgegeven aan een groep vreemdelingen die zich hebben georganiseerd voordat zij besloten de reis te maken,

mits binnenkomst en verblijf op, evenals vertrek uit het grondgebied geschiedt door de leden als groep. Dit type visum mag worden afgegeven voor groepen van minimaal 5 en maximaal 50 personen. De persoon die verantwoordelijk is voor de groep dient in het bezit te zijn van een individueel paspoort en, indien nodig, van een individueel visum. Dit doet geen afbreuk aan de specifieke bepalingen inzake de afgifte van visa aan de grens aan groepen zeelieden (punt 7.9, Hoofdstuk I);

- “visum met territoriaal beperkte geldigheid” (**visum type “LTV B” of “LTV C”**): dit is een visum voor kort verblijf dat de houder alleen het recht geeft om te verblijven op of te reizen door het grondgebied van de Schengenstaat die het visum afgeeft of van verschillende Schengenstaten. In dit geval wordt de territoriale geldigheid (één of meer Schengenstaten) vermeld op de visumsticker. De afgifte van dit visum geschiedt bij wijze van uitzondering. Grenswachters dienen de afgifte van LTV-visa altijd binnen 72 uur te melden bij hun centrale autoriteiten, met vermelding van de gegevens van de persoon aan wie het LTV is afgegeven en de reden voor afgifte daarvan;

* *Rechtsgrondslag:*

- Verordening 539/2001 van de Raad
- Schengenovereenkomst (artikelen 9-17)
- Gemeenschappelijke instructies aan de diplomatieke en consulaire beroepsposen

* *Links:*

- Aanwijzingen voor invulling van de visumsticker;
- Modellen van ingevulde visumstickers (nadere richtsnoeren);
- Voorbeelden van door de lidstaten afgegeven visumstickers (met foto).

7.2 Er mogen aan de grens visa worden afgegeven, mits de onderdaan van een derde land:

- (a) in het bezit is van een geldig document dat hem/haar het recht geeft om de grens te overschrijden;
- (b) het doel van de reis kan rechtvaardigen en beschikt over voldoende middelen van bestaan;
- (c) niet gesignaleerd is in het SIS en geen gevaar vormt voor de openbare orde, de nationale veiligheid of de internationale betrekkingen van de Schengenstaten;

- (d) kan bewijzen dat hij/zij niet de gelegenheid heeft gehad om op voorhand een visum aan te vragen, namelijk vanwege tijdgebrek;
- (e) een bewijsstuk overlegt ter staving van het bestaan van onvoorziene en dringende redenen voor binnenkomst.

Daarnaast moet de grenswachter kunnen controleren dat de terugkeer van de betrokken persoon naar het land van herkomst of naar een derde land is gewaarborgd.

De afgifte van een visum aan de grens (in plaats van afgifte bij een consulaat/ambassade, zoals de regel is), geschiedt bij wijze van uitzondering. De bewijslast in verband met de redenen waarom er geen visum kon worden aangevraagd bij een consulaat, en waarom dit dus aan de grens moet worden afgegeven, rust bij de betrokken onderdaan van een derde land.

7.3 Het visum mag worden afgegeven:

- a) zonder beperkingen van territoriale geldigheid (eenvormig Schengenvisum, geldig voor alle Schengenstaten). In dit geval kan het visum:
 - een visum voor kort verblijf (type C) zijn;
 - een doorreisvisum (type B) zijn. Dit type visum mag alleen aan de grens aan de verzoeker worden afgegeven indien hij/zij in het bezit is van een geldig visum voor elk ander land/alle andere landen van doorreis en van bestemming buiten het Schengengebied. Dit visum dient toestemming te geven voor een directe doorreis door het grondgebied of de grondgebieden van de betreffende Schengenstaat(staten).
- b) met territoriaal beperkte geldigheid (“LTV C” of “LTV B”).

In beide gevallen is het afgegeven visum niet geldig voor meer dan **één binnenkomst**. De geldigheid van het visum voor kort verblijf mag niet meer bedragen dan 15 dagen; de geldigheid van het doorreisvisum mag niet meer bedragen dan 5 dagen.

7.4 Er kan geen visum worden aangebracht op een reisdocument dat niet geldig is. Indien een document door bepaalde Schengenstaten niet als geldig wordt erkend, moet het afgegeven visum territoriaal beperkt zijn. Indien het reisdocument niet wordt erkend door het land dat het visum afgeeft, moet de visumsticker worden aangebracht op een afzonderlijk uniform blad.

7.5 In beginsel wordt er aan de grens geen visum afgegeven aan onderdanen van derde landen die behoren tot een categorie van personen waarvoor raadpleging van één of meer centrale autoriteiten van andere Schengenstaten is voorgeschreven. Bij wijze van uitzondering kan echter aan deze personen een visum aan de grens worden afgegeven om **humanitaire redenen**, om **redenen van nationaal belang** of vanwege internationale verplichtingen.

*** Voorbeelden:**

a) Visum afgegeven aan de grens om humanitaire redenen:

- Plotselinge ernstige ziekte van een nauwe verwant of andere naaste personen;
- Overlijden van een nauwe verwant of andere naaste personen;
- Toegang nodig zodat er aanvankelijke medische en/of psychologische zorg en, bij wijze van uitzondering, een vervolgbehandeling kan worden geboden in de betrokken Schengenstaat, in het bijzonder na een ongeval zoals schipbreuk in wateren dicht bij een Schengenstaat, of andere nood- en rampsituaties.

b) Visum afgegeven aan de grens om redenen van nationaal belang:

- Toegang van regeringsleden (hoofd van de regering, ministers) van een land waarmee de betrokken lidstaat diplomatieke betrekkingen onderhoudt, indien officiële redenen als grond worden opgegeven en indien de personen bewijs hebben overlegd van hun aangevoerde functie;
- Toegang voor het bijwonen van gesprekken met vertegenwoordigers van de betrokken lidstaat, mits er een uitnodigingsbrief kan worden overlegd. Indien mogelijk, moet er worden gebeld naar de persoon of organisatie die de uitnodiging heeft verstuurd om de echtheid hiervan te controleren;
- Toegang van personen die goed bekend zijn in het openbare leven (bijvoorbeeld internationaal bekende politici, zakenmensen, wetenschappers of culturele personen);
- Grote belangen van buitenlands beleid van een Schengenstaat.

N.B. Als regel worden de hierboven genoemde uitzonderingsgronden tevens toegepast op begeleiders. Indien deze verband houden met een groep afgevaardigden, mag de bevoegde nationale autoriteit, in geval van twijfel, worden verzocht een beslissing te nemen.

7.6 Visa die aan de grens worden afgegeven, dienen op een lijst te worden genoteerd.

7.7 De tarieven voor de verwerking van de visumaanvraag aan de grens zijn gelijk aan de tarieven die worden gerekend door een consulaat.

Visa aan de grens mogen echter kosteloos worden afgegeven.

Bijzondere voorschriften voor zeelieden:

7.8 Voor **zeelieden** gelden bijzondere voorschriften voor de afgifte van doorreisvisa aan de grens. Aan een zeeman die over een visum dient te beschikken voor overschrijding van de buitengrenzen kan een doorreisvisum worden afgegeven aan de grens indien:

- hij/zij voldoet aan de voorwaarden in punt 7.2, Hoofdstuk I;
- hij/zij in het bezit is van een geldig visum voor alle andere landen van doorreis en van bestemming buiten het Schengengebied;
- hij/zij de desbetreffende grens overschrijdt om in te schepen in, opnieuw in te schepen in of van boord te gaan van een schip waarop hij/zij als zeeman zal werken of heeft gewerkt.

7.9 Aan zeelieden van dezelfde nationaliteit die in een groep van ten minste vijf en ten hoogste 50 personen reizen, kan aan de grens een collectief doorreisvisum worden afgegeven dat dient te worden aangebracht op een apart blad. Op dat blad moeten de naam en voornaam, geboortedatum, nationaliteit en het nummer van het reisdocument worden vermeld.

Dit collectieve visum mag alleen worden afgegeven wanneer alle zeelieden voldoen aan de voorwaarden voor afgifte van een visum aan de grens.

Voordat er een visum aan de grens wordt afgegeven aan één of meer transiterende zeelieden moeten de bevoegde nationale autoriteiten informatie uitwisselen in navolging van de specifieke werkinstructies in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 415/2003.

Specifieke voorschriften voor de afgifte van visa aan de grens aan gezinsleden van burgers van EU/EER/CH-landen die onderdanen van derde landen zijn voor wie de visumplicht geldt:

7.10 Wanneer een gezinslid van een EU/EER/CH-burger, die de betrokken EU/EER/CH-burger vergezelt of die zich bij hem/haar voegt, bij de grens komt en niet in het bezit is van het

benodigde visum, moet de betreffende lidstaat, voordat hij hem/haar terugstuurt, de betrokken persoon elke redelijke gelegenheid bieden om te staven of te bewijzen dat hij/zij onder het recht inzake vrij verkeer valt. Indien hij/zij hierin slaagt en als er geen bewijs is dat hij/zij een gevaar vormt voor de vereisten van openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid, moet het visum onverwijld aan hem/haar worden afgegeven aan de grens. Het visum dient kosteloos te worden afgegeven.

** Rechtsgrondslag:*

- Richtlijn 2004/38/EG (artikel 5);

- Verordening (EG) nr. 415/2003 van de Raad;

- Verordening (EG) nr. 1683/95 van de Raad; zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 334/2002 van de Raad;

- Verordening (EG) nr. 333/2002;

- Arrest van het Hof van Justitie van 25 juli 2002, Zaak C 459/99, MRAX tegen Belgische staat.

8. *Annulering, intrekking en beperking van de geldigheidsduur van eenvormige Schengenvisa*

Annulering:

- 8.1 De annulering van een eenvormig Schengenvisum aan de grens heeft tot doel om de toegang tot het Schengengebied te verhinderen voor personen die niet voldoen aan de voorwaarden voor toegang tot het grondgebied van de Schengenstaten.

Een eenvormig visum moet altijd worden geannuleerd in de volgende gevallen:

- de houder van het visum is gesignaleerd in het Schengeninformatiesysteem (SIS) met de vermelding dat de persoon de toegang moet worden geweigerd of dat het visum is nagemaakt of vervalst;
- indien er sprake is van ernstige redenen om aan te nemen dat het visum op onrechtmatige wijze is verkregen (bijvoorbeeld als duidelijk blijkt dat een persoon de ondersteunende documenten ter verkrijging van het visum heeft nagemaakt/vervalst).

Het visum mag echter niet automatisch worden geannuleerd telkens wanneer een persoon de toegang wordt geweigerd. Indien de persoon bijvoorbeeld bij het overschrijden van de grens niet kan aantonen dat hij/zij over voldoende middelen van bestaan beschikt, moet de toegang worden geweigerd, maar dit leidt niet tot automatische annulering van het visum, vooral wanneer het een Schengenvisum is dat door een andere Schengenstaat is afgegeven (zie ook punt 6.5 en punt 6.6, Hoofdstuk I).

8.2. Wanneer het visum wordt geannuleerd, moet de volgende procedure worden gevolgd:

- er moet een stempel met “GEANNULEERD” op de visumsticker worden aangebracht en het woord “visum” dient met onuitwisbare inkt te worden doorgehaald;
- de grenswachter dient het kinegram van het visum onbruikbaar te maken met behulp van een puntig voorwerp (bijvoorbeeld een balpen of soortgelijk). Het doel hiervan is te voorkomen dat het kinegram van het visum wordt verwijderd en dat dit wordt misbruikt.

8.3 De grenswachter moet zijn centrale autoriteiten te allen tijde in kennis stellen van de annulering van het visum en deze zullen – indien het visum is afgegeven door een andere Schengenstaat – de bevoegde autoriteiten van de staat die het geannuleerde visum heeft afgegeven hiervan binnen 72 uur in kennis stellen. De volgende gegevens moeten worden verstrekt:

- Naam, voornaam en geboortedatum van de houder van het visum;
- Nationaliteit van de houder van het visum;
- Type en nummer van het reisdocument;
- Nummer van de visumsticker;
- Soort visum;
- Datum en plaats van afgifte van het visum;
- Datum en redenen van de annulering.

Intrekking:

8.4 Door intrekking van het visum kan de resterende geldigheidsduur van het visum worden geannuleerd, ook nadat de persoon het land is binnengekomen. Het visum moet worden

ingetrokken wanneer de houder niet langer meer voldoet aan de voorwaarden voor rechtmatig verblijf op het grondgebied van de Schengenstaten.

Elke intrekking/herroeping van het visum moet worden meegedeeld aan de centrale autoriteiten – die op hun beurt de centrale autoriteiten van de Schengenstaat van afgifte, indien van toepassing, hiervan in kennis stellen – overeenkomstig de procedure voor annulering van een visum.

Beperking van de geldigheidsduur van het visum:

8.5. De beperking van de geldigheidsduur van het visum kan plaatsvinden wanneer wordt vastgesteld dat de houder niet beschikt over voldoende middelen van bestaan voor de oorspronkelijk voorziene verblijfsduur. Dit kan tevens plaatsvinden vóór verwijdering van een onderdaan van een derde land (de laatste dag van geldigheid van het visum is gelijk aan de datum die is vastgesteld voor verwijdering van de onderdaan van een derde land).

De beperking van het visum moet op dezelfde wijze worden medegedeeld als in het geval van annulering en intrekking.

** Rechtsgrondslag:*

- Gemeenschappelijke instructies aan de diplomatieke en consulaire beroepsposen (bijlage 14)
- Besluit SCH/Com-ex(93)24

9. *Bijzondere regelingen voor doorreis*

9.1 *Doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en Doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD)*

9.1.1 Op 1 juli 2003 is er een nieuwe reisregeling van kracht geworden voor doorreis tussen Kaliningrad en Rusland. Hierbij werden twee typen documenten geïntroduceerd: een Doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een Doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD), die nodig zijn om over het grondgebied van Litouwen te reizen om de reis van onderdanen van derde landen tussen twee geografisch niet aaneengrenzende delen van hun eigen land mogelijk te maken en te vergemakkelijken.

- 9.1.2 Het FTD is bestemd voor directe doorreis met meerdere binnenkomsten met ongeacht welk vervoermiddel over land door het grondgebied van Litouwen. Het wordt afgegeven door de Litouwse autoriteiten en heeft een geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Een doorreis op basis van het FTD mag niet langer dan 24 uur duren.
- 9.1.3 Het FRTD is bestemd voor één heen- en terugreis per trein en is ten hoogste drie maanden geldig. Een doorreis op basis van het FRTD mag niet langer dan 6 uur duren.
- 9.1.4 FTD/FRTD zijn gelijkwaardig aan een doorreisvisum en moeten worden afgegeven in een uniform model door consulaire autoriteiten in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad en Verordening (EG) nr. 694/2003. Zij mogen niet worden afgegeven aan de grens.

** Rechtsgrondslag:*

- Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad
- Verordening (EG) nr. 694/2003 van de Raad

9.2. Doorreis over het grondgebied van lidstaten die het Schengenacquis niet volledig implementeren⁵

9.2.1 Totdat zij zich aansluiten bij het Schengengebied, kunnen de Tsjechische Republiek, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije en Slovenië (“nieuwe lidstaten”)

- eenvormige Schengenvisa;
- visa voor langdurig verblijf en verblijfsvergunningen die zijn afgegeven door een Schengenstaat;
- nationale visa (korte en lange verblijfsduur) die zijn afgegeven door een nieuwe lidstaat;
- verblijfsvergunningen die zijn afgegeven door een nieuwe lidstaat;

erkennen als gelijkwaardig aan hun nationale visa voor het doeleinde van doorreis over hun grondgebied (waarbij elke doorreis niet langer mag duren dan vijf dagen).

⁵ Deze paragraaf is alleen van toepassing voor de volgende lidstaten: de Tsjechische Republiek, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije en Slovenië.

- 9.2.2 De houders van de bovengenoemde documenten moeten de normale controleprocedures ondergaan (punt 1, Hoofdstuk I).

* *Rechtsgrondslag:*

- Beschikking nr. 895/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006

- 9.3 Doorreis over het grondgebied van lidstaten door houders van verblijfsvergunningen die zijn afgegeven door Zwitserland en Liechtenstein

- 9.3.1 Verblijfsvergunningen die zijn afgegeven door Zwitserland en Liechtenstein moeten door de Schengenstaten worden erkend als gelijkwaardig met een eenvormig Schengenvisum of met hun nationale visum met het oog op doorreis over hun grondgebied. Elke doorreis mag niet langer duren dan vijf dagen.

- 9.3.2 Voor hetzelfde doeleinde mogen de bovengenoemde verblijfsvergunningen tevens worden erkend als gelijkwaardig aan een nationaal visum door de Tsjechische Republiek, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije.

- 9.3.3 De houders van de bovengenoemde documenten moeten de normale controleprocedures ondergaan (punt 1, Hoofdstuk I).

* *Rechtsgrondslag:*

- Beschikking nr. 896/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006

10. *Asielzoekers/verzoekers om internationale bescherming*⁶

* **Algemene beginselen:**

Alle verzoekers om internationale bescherming (met inbegrip van asiel) die aan de grens verblijven moeten door lidstaten worden beoordeeld om, op basis van de criteria in Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004, te bepalen of de verzoeker in aanmerking komt voor een vluchtelingenstatus, overeenkomstig het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 zoals gewijzigd bij het Protocol

⁶ Dit gedeelte is niet van toepassing op Noorwegen, IJsland en Zwitserland.
Dit gedeelte is van toepassing op Denemarken voorzover het betrekking heeft op de vaststelling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de beoordeling van een asielverzoek.

van New York van 31 januari 1967, of voor een subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig dezelfde Richtlijn.

De lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek moet worden bepaald overeenkomstig Richtlijn (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 29 april 2004 (Verordening van Dublin).

De aard van de behandeling moet worden bepaald in overeenstemming met Richtlijn 2005/85/EG van de Raad (Richtlijn inzake asielprocedures).

- 10.1 Een onderdaan van een derde land moet worden beschouwd als een verzoeker om asiel/internationale bescherming indien hij/zij – op enigerlei wijze – vreest voor het lijden van ernstige schade indien hij/zij wordt teruggestuurd naar zijn/haar land van herkomst of het land waar hij/zij vroeger gewoonlijk verbleef.

De wens om te verzoeken om bescherming hoeft niet in een bepaalde vorm te worden geuit. Het woord “asiel” hoeft niet uitdrukkelijk te worden gebruikt; het bepalende element is de uiting van vrees voor wat zou kunnen gebeuren bij terugkeer. In geval van twijfel over of een bepaalde verklaring kan worden geïnterpreteerd als een wens om te verzoeken om asiel of een andere vorm van internationale bescherming, moeten de grenswachters de nationale autoriteit(en) raadplegen die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming.

- 10.2 Alle onderdanen uit derde landen die de wens kenbaar maken om aan de grens (met inbegrip van transitzones op luchthavens en in zeehavens) te verzoeken om asiel/internationale bescherming, moeten hiertoe in de gelegenheid worden gesteld. Voor dit doeleinde moeten de grensautoriteiten de verzoekers, in een taal waarvan redelijkerwijs mag worden verwacht dat zij deze begrijpen, in kennis stellen van de te volgen procedure (hoe en waar het verzoek moet worden ingediend), evenals van hun rechten en plichten, met inbegrip van de mogelijke gevolgen wanneer zij niet aan hun plichten voldoen en niet meewerken met de autoriteiten.

Om misverstanden te voorkomen en er zeker van te zijn dat verzoekers naar behoren worden geïnformeerd over hun rechten en plichten, evenals over de procedure, moet er zo nodig gebruik worden gemaakt van de diensten van een tolk indien een verzoeker om

internationale bescherming niet voldoende kennis heeft van de taal die in de betrokken lidstaat wordt gesproken.

- 10.3 Elk verzoek om internationale bescherming moet worden ingediend bij de bevoegde nationale autoriteit die door elke lidstaat wordt benoemd voor het doeleinde van behandeling/verwerking daarvan of bij de autoriteit die verantwoordelijk is om te besluiten of de verzoeker toegang krijgt tot het grondgebied zodat zijn/haar verzoek door de bevoegde autoriteit kan worden behandeld.

De grenswachter mag geen besluit nemen om de verzoeker terug te sturen, zonder vooraf de bevoegde nationale autoriteit of autoriteiten te hebben geraadpleegd.

- 10.4 Er moeten vingerafdrukken worden genomen van alle vingers van elke asielzoeker die ten minste 14 jaar oud is, overeenkomstig de nationale wetgeving van elke lidstaat, en deze moeten naar de centrale eenheid van Eurodac worden gestuurd voor controle in het EURODAC-systeem.

** Rechtsgrondslag:*

- Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en Protocol van New York;
- Verordening 2725/2000 van de Raad;
- Verordening (EG) nr. 407/2002 van de Raad;
- Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad;
- Richtlijn 2004/83/EG van de Raad;
- Richtlijn 2005/85/EG van de Raad.

11. Registratie van informatie aan de grens

Bij alle grensdoorlaatposten moeten alle dienstgegevens en alle overige belangrijke informatie handmatig of elektronisch worden vastgelegd. Met name de volgende informatie moet worden geregistreerd:

- de naam van de grenswachter die lokaal verantwoordelijk is voor grenscontroles en de namen van de leden van ieder team;

- de gevallen waarin de grenscontroles van personen zijn versoepeld;
- de afgifte, aan de grens, van visa en van documenten die paspoorten en visa vervangen;
- verrichte aanhoudingen en klachten (strafbare feiten en administratieve inbreuken);
- personen die de toegang is geweigerd (weigeringsgronden en nationaliteit);
- de veiligheidscodes van inreis- en uitreisstempels, de identiteit van de grenswachters die de stempels op een gegeven datum of tijdens een gegeven dienst gebruiken, en informatie over verdwenen of gestolen stempels;
- klachten van gecontroleerde personen;
- overige zeer belangrijke politieke of justitiële maatregelen;
- bijzondere gebeurtenissen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (bijlage II)

12. Samenwerking met andere diensten

Grenswachters moeten nauw samenwerken met alle overheidsinstanties die worden ingezet aan de grens, bijv. met douaneautoriteiten of andere diensten die bevoegd zijn voor aan goederen gerelateerde veiligheidskwesties of met diensten die verantwoordelijk zijn voor de beveiliging van het vervoer.

HOOFDSTUK II: Landgrenzen

1. Controle van het wegverkeer

- 1.1 De grenswachter die de leiding heeft over een grensdoorlaatpost moet ervoor zorgen dat er effectieve personencontroles worden uitgevoerd en moet tevens zorgen voor de veiligheid en doorstroom van wegverkeer.
- 1.2 Indien mogelijk dienen er gescheiden rijstroken te zijn voor personen die onder het Gemeenschapsrecht van vrij verkeer vallen en overige onderdanen van derde landen, overeenkomstig de algemene voorschriften voor aparte rijstroken.
- 1.3 Indien mogelijk moeten de controles worden uitgevoerd door twee grenswachters.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (artikel 7, Bijlage VI)

* **Beste praktijken:**

● De vervoermiddelen dienen te worden doorzocht wanneer:

- a) er een gerechtvaardigde verdenking bestaat dat er mensen, drugs, explosieve materialen en/of wapens in een voertuig verborgen zijn,
- b) er een gerechtvaardigde verdenking bestaat dat de bestuurder of passagiers van het voertuig een strafbaar feit of een administratieve overtreding hebben begaan,
- c) de overlegde documenten van het voertuig niet volledig of vals zijn.

In elk geval is op deze doorzoeken het nationale recht van de betrokken Schengenstaat van toepassing.

● Bij steekproefsgewijze controles moeten speurhonden worden ingezet om explosieve materialen, drugs en verborgen mensen op te sporen.

Controles op particuliere voertuigen:

● Controles op personen die reizen in particuliere voertuigen dienen, indien mogelijk, als volgt te worden uitgevoerd:

- de bestuurder en passagiers mogen tijdens controles in het voertuig blijven;

- de grenswachter controleert documenten en vergelijkt deze met de personen die de grens overschrijden;

- tegelijkertijd houdt een tweede grenswachter de personen in de auto in de gaten en houdt toezicht op de veiligheid van de controlerende beambte.

● Indien er een verdenking bestaat dat een reisdocument, rijbewijs, verzekeringsdocument of kentekenbewijs is vervalst, moeten alle reizigers de auto verlaten. De auto moet grondig worden doorzocht. Deze activiteiten moeten worden uitgevoerd in de tweedelijnscontrole.

Controles op bussen:

• Controles op personen die per bus reizen, kunnen worden uitgevoerd in een passagiersterminal of in de bus, afhankelijk van de omstandigheden. Wanneer de controle in de bus wordt uitgevoerd, dienen zo mogelijk de volgende maatregelen te worden getroffen:

- de controle van documenten moet beginnen met een controle van de bestuurder van de bus en de groepsleider, indien het om een georganiseerde reis gaat;

- in geval van twijfel over het reisdocument of het doel van de reis, of indien er aanwijzingen bestaan dat een persoon een gevaar vormt voor de openbare orde, binnenlandse veiligheid of volksgezondheid van de Schengenstaten, moet hem/haar worden gevraagd de bus te verlaten en een grondige tweedelijnscontrole te ondergaan, tegelijkertijd houdt een tweede grenswachter de personen in de bus in de gaten en houdt toezicht op de veiligheid van de controlerende beampte.

• In het geval van druk verkeer, moeten buspassagiers van regelmatige lokale lijndiensten als eerste worden gecontroleerd, indien de plaatselijke omstandigheden dit toelaten.

Tijdens de controle van reisdocumenten in de bus, moeten de beampten gebruik maken van draagbare elektronische apparatuur, vooral voor de raadpleging van het SIS.

Controles op vrachtwagens:

Controles op vrachtwagens dienen als volgt te worden uitgevoerd; in deze gevallen moeten de bevoegde douaneautoriteiten hier altijd bij worden betrokken:

a) Indien mogelijk moet er een aparte rijstrook voor vrachtwagens zijn, waar:

- de vrachtwagen en zijn inhoud op gemakkelijke wijze kunnen worden doorzocht;

- speurhonden ongestoord kunnen worden ingezet;

- gebruik kan worden gemaakt van technische apparatuur voor doorzoeken (dat wil zeggen röntgenapparatuur en kooldioxidedetectoren).

b) Tijdens controles op vrachtwagens dient de grenswachter bijzondere aandacht te besteden aan vrachtwagens met containers waar gestolen auto's, gesmokkelde mensen of gevaarlijke materialen in verborgen kunnen zijn. Alle documentatie met betrekking tot de inhoud moet zorgvuldig worden gecontroleerd.

- c) Alle vrachtwagens dienen grondig te worden doorzocht indien:
- er douanezegels verbroken zijn;
 - het dekzeil kapot of genaaid is;
 - er een verdenking bestaat dat er mensen, drugs, gevaarlijke of explosieve materialen in verborgen zijn.
- Tevens mogen de volgende extra controles worden uitgevoerd:
- a) wegenrevoerscontrole, met inbegrip van naleving van sociale bepalingen (bijvoorbeeld technische controle van de auto, rijtijden van de bestuurder, de verzekering van de bestuurder);
 - b) wegtransportcontrole (de overeenstemming van het goedertransport met documenten);
 - c) controle op de aanwezigheid van radioactieve en gevaarlijke goederen.
- Al deze extra controles worden uitgevoerd overeenkomstig het betreffende Gemeenschapsrecht en de nationale regelgeving van elke Schengenstaat.

2. *Controle van het spoorwegverkeer*

- 2.1 De bevelvoerende grenswachter die in dienst is bij de spoorweggrensdoorlaatpost dient informatie te verzamelen over spoorwegdienstregelingen en het te verwachten aantal spoorwegpassagiers om te zorgen voor efficiënte grenscontroles.
- 2.2 De controle kan worden uitgevoerd op een van de volgende twee manieren:
- a) op het perron in het eerste station van binnenkomst of het laatste station voor vertrek op het grondgebied van een Schengenstaat,
 - b) in de trein gedurende de rit.
- 2.3 De grenscontrole omvat een controle van:
- a) de bemanning van de trein,
 - b) passagiers die naar het buitenland reizen,

- c) passagiers die vanuit het buitenland komen en die niet eerder zijn gecontroleerd,
- d) de buitenkant van de trein.

2.4 De grenscontroles van passagiers van hogesnelheidstreinen die uit derde landen komen, mag op een van de volgende manieren worden uitgevoerd:

- a) in de stations in een derde land waar passagiers instappen,
- b) in de stations op het grondgebied van de Schengenstaten waar passagiers uitstappen,
- c) in de trein tijdens de rit tussen de stations op het grondgebied van de Schengenstaten, mits de passagiers in het/de voorgaande station/stations in de trein blijven.

2.5 Wanneer het een hogesnelheidstrein betreft die uit een derde land komt en verschillende stopplaatsen op het grondgebied van de lidstaten heeft, en de spoorwegonderneming passagiers uitsluitend voor het resterende traject op het grondgebied van de Schengenstaten aan boord kan nemen, worden deze passagiers hetzij in de trein, hetzij in het station van bestemming aan een inreiscontrole onderworpen, tenzij er reeds controles zijn uitgevoerd in het station waar de passagier is ingestapt.

In dit geval moet aan personen die uitsluitend voor het resterende traject op het grondgebied van de Schengenstaten aan boord van de trein wensen te gaan, vóór vertrek van de trein duidelijk worden medegedeeld dat zij tijdens de reis of in het station van bestemming aan een inreiscontrole zullen worden onderworpen.

Bij reizen in de tegenovergestelde reisrichting worden de personen aan boord van de trein aan uitreiscontroles onderworpen volgens een gelijksoortige regeling.

2.6 De grenswachter mag holle ruimten in de rijtuigen inspecteren om na te gaan of er geen personen of voorwerpen verborgen zijn die aan grenscontrole moeten worden onderworpen. Grenswachters zullen de trein altijd grondig doorzoeken wanneer er een verdenking bestaat dat er explosieve materialen of drugs verborgen zijn.

2.7 Wanneer er reden is om aan te nemen dat zich in de trein personen bevinden die gesignaleerd zijn of die ervan worden verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd, dan wel onderdanen van derde landen die illegaal wensen binnen te reizen, moet de grenswachter, indien hij/zij overeenkomstig de nationale voorschriften niet zelf mag

optreden, de autoriteiten van de Schengenstaten waarnaar of waardoor de trein rijdt, daarvan in kennis stellen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (artikel 7, Bijlage VI)

* **Beste praktijken:**

- Wanneer de controle op het perron in het eerste station van binnenkomst of het laatste station voor vertrek wordt uitgevoerd, moet de trein worden bewaakt om te voorkomen dat personen zich onttrekken aan de grenscontrole. De controlerende beambten en de beambten die de trein bewaken moeten te allen tijde met elkaar in contact staan.
- Tijdens de passagierscontroles in de trein mogen passagiers zich niet door de trein verplaatsen.
- De controle van een goederentrein dient te bestaan uit de controle van de documenten van de treinbemanning en een onderzoek van de rijtuigen van de trein.
- Tijdens de grenscontrole van passagiers- en goederentreinen, dient de grenswachter bijzondere aandacht te besteden aan passagiers en voorwerpen indien er een risico bestaat van het transport van explosieve materialen. Voor de correcte uitvoering van deze taak moet er gebruik worden gemaakt van speurhonden.
- De grenscontrole in een trein moet worden voltooid vóór het overeengekomen treinstation.
- Controlemaatregelen leiden in beginsel niet tot vertragingen in de beoogde vertrektijd van treinen. Indien er echter een vertraging ontstaat, dient de stationschef hier zo snel mogelijk van in kennis te worden gesteld.

3. ***Klein grensverkeer***

3.1 Lidstaten mogen bilaterale overeenkomsten sluiten met aangrenzende derde landen om een gefaciliteerde regeling voor “klein grensverkeer” voor grensbewoners vast te stellen. Deze

regeling geldt voor onderdanen van derde landen die in het grensgebied (maximaal 50 km) wonen van een derde land dat grenst aan een lidstaat en die, als algemene regel, ten minste één jaar in dat gebied wonen (uitzonderingen hierop kunnen worden vastgesteld in de bilaterale overeenkomsten) en gerechtvaardigde redenen hebben (familiebanden, economische, sociale of culturele redenen) om de grens zeer vaak te overschrijden. Krachtens deze regeling is het grensbewoners alleen toegestaan om de grens te overschrijden voor een verblijf in het grensgebied van een lidstaat voor een maximaal ononderbroken verblijf van drie maanden.

3.2 De bilaterale overeenkomsten kunnen het volgende bepalen:

- a) het opzetten van specifieke grensdoorlaatposten voor grensbewoners;
- b) de voorziening in specifieke rijstroken voor grensbewoners bij grensdoorlaatposten;
- c) in uitzonderlijke gevallen die worden gerechtvaardigd door de lokale omstandigheden, toestemming aan grensbewoners om de grens te overschrijden buiten grensdoorlaatposten en vastgestelde tijden. Dit geldt bijvoorbeeld voor situaties waarbij een boer de grens vaak moet overschrijden om op zijn/haar land te werken, of waarbij de grens dwars door een stad heen loopt. In die gevallen moet de plaats waar de grens mag worden overschreden, worden gespecificeerd in hun vergunning voor klein grensverkeer (zie punt 3.6, Hoofdstuk I).

3.3 Grensbewoners die de grens overschrijden overeenkomstig de bovenstaande punten a) en b), en die bij de grenswachters goed bekend zijn omdat zij frequent de grens overschrijden, worden doorgaans alleen aan steekproefsgewijze controles onderworpen. Deze personen moeten echter nu en dan, onverwachts en met onregelmatige tussenpozen aan een grondige controle worden onderworpen.

3.4 Wanneer de facilitering overeenkomstig punt 3.2, letter c) is voorzien in de bilaterale overeenkomst met een derde land (dat wil zeggen om het overschrijden van de grenzen buiten de geautoriseerde grensdoorlaatposten toe te staan), moet de betrokken lidstaat steekproefsgewijze controles uitvoeren en zorgen voor regelmatige bewaking langs de grens om ongeautoriseerde grensoverschrijding te voorkomen.

3.5 Meer informatie over de controles die dienen te worden verricht op grensbewoners die onder de regeling voor klein grensverkeer vallen, staat in punt 3.6 van Hoofdstuk I.

* *Rechtsgrondslag:*

- Verordening (EG) nr./2006 inzake klein grensverkeer

- Bilaterale overeenkomsten inzake klein grensverkeer

HOOFDSTUK III: Luchtgrenzen

1. *Controles op luchthavens*

- 1.1 Om te zorgen voor efficiënte grenscontroles op luchthavens, moeten grenswachters alle benodigde informatie verzamelen over de dienstregeling van het luchtverkeer om voldoende personeel in te zetten, overeenkomstig de passagiersstroom, en moeten zij er rekening mee houden dat aankomende passagiers voorrang krijgen.
- 1.2 Er moeten passende voorzieningen worden aangebracht om intra-Schengenvluchten te scheiden van extra-Schengenvluchten en om het ongeautoriseerde verkeer van personen en/of documenten tussen deze twee gebieden te voorkomen.
- 1.3 Grenscontroles worden doorgaans uitgevoerd bij de bevoegde grensdoorlaatpost in de luchthaven; wanneer er echter een risico bestaat in verband met binnenlandse veiligheid en illegale immigratie, mag de grenscontrole worden uitgevoerd in het vliegtuig of aan de gate.
- 1.4 De toegang tot de transitzone moet gecontroleerd worden; normaalgesproken worden er geen controles uitgevoerd in de transitzone, tenzij de beoordeling van de risico's in verband met illegale immigratie of binnenlandse veiligheid dit rechtvaardigen.

*** Beste praktijken:**

- Controles van bemanningsleden moeten vóór de passagierscontrole en op een aparte locatie worden uitgevoerd.
- Indien mogelijk moet er een aparte locatie voor tweedelijns grenscontroles worden gecreëerd.
- Indien mogelijk dient er een aparte rij te zijn voor diplomaten en passagiers met een handicap.

• Alle gedeelten van de luchthaven dienen strikt te worden bewaakt door middel van toezicht en patrouilles, vooral in het gedeelte waar de passagiers inchecken, de zone voor paspoortcontrole en de transitzone. Om veiligheidsredenen dienen bagage die door de eigenaar is achtergelaten of andere verdachte voorwerpen onverwijld te worden gemeld bij de beveiligingsautoriteiten.

1.5 De plaats waar de grenscontroles worden uitgevoerd, moet volgens de onderstaande procedure worden bepaald:

a) Passagiers die van een vlucht uit een derde land op een interne vlucht overstappen, moeten op de luchthaven van aankomst van de vlucht uit het derde land aan een inreiscontrole worden onderworpen. Passagiers die van een interne vlucht op een vlucht naar een derde land overstappen (transferpassagiers), moeten aan een uitreiscontrole worden onderworpen op de luchthaven vanwaar de vlucht naar het derde land vertrekt.

Voorbeelden:

- Vlucht van Brasilia naar Lissabon met een aansluiting in Lissabon naar Parijs: de inreiscontrole is in Lissabon.
- Vlucht van Parijs naar Lissabon met een transfer naar Brasilia: de uitreiscontrole is in Lissabon.

b) Voor vluchten uit of naar derde landen zonder transferpassagiers, en voor vluchten met verschillende tussenlandingen op luchthavens van de Schengenstaten zonder verandering van vliegtuig, geldt het volgende:

i) passagiers van vluchten uit of naar derde landen zonder voorafgaande of aansluitende transfer op het grondgebied van de Schengenstaten, moeten op de luchthaven van aankomst aan een inreiscontrole en op de luchthaven van vertrek aan een uitreiscontrole worden onderworpen;

Voorbeelden:

- Vlucht van New York naar Berlijn: de inreiscontrole is in Berlijn.
- Vlucht van Berlijn naar New York: de uitreiscontrole is in Berlijn.

- (ii) passagiers van vluchten uit of naar derde landen met verschillende tussenlandingen op het grondgebied van de Schengenstaten zonder verandering van vliegtuig (transitpassagiers), waarbij voor het vluchtgedeelte over het grondgebied van de Schengenstaten geen nieuwe passagiers aan boord worden genomen, moeten op de luchthaven van bestemming aan een inreiscontrole en op de luchthaven van vertrek aan een uitreiscontrole worden onderworpen;

Voorbeelden:

- Vlucht van Beijing-Helsinki-Frankfurt-Parijs, met tussenlandingen in Helsinki en Frankfurt alleen om passagiers te laten uitstappen (het is verboden om voor het resterende vluchtgedeelte aan boord te gaan): de inreiscontroles worden uitgevoerd voor passagiers die uitstappen in respectievelijk Helsinki, Frankfurt en Parijs.

- Vlucht van Parijs-Frankfurt-Helsinki-Beijing, met tussenlandingen in Frankfurt en Helsinki alleen om passagiers te laten instappen (het is verboden om van boord te gaan): de uitreiscontroles zijn in Parijs, Frankfurt en Helsinki.

- (iii) wanneer het vluchten uit derde landen met verschillende tussenlandingen op het grondgebied van de Schengenstaten betreft en de luchtvaartmaatschappij passagiers aan boord kan nemen voor een traject dat uitsluitend op dit grondgebied is gelegen, moeten passagiers op de luchthaven van vertrek aan een uitreiscontrole en op de luchthaven van bestemming aan een inreiscontrole worden onderworpen. Passagiers die bij deze tussenlandingen reeds aan boord van het vliegtuig zijn en niet op het grondgebied van de Schengenstaten aan boord zijn gegaan, moeten aan de onder punt (b) (ii) genoemde controle worden onderworpen. De omgekeerde procedure geldt wanneer bij dergelijke vluchten het land van bestemming een derde land is.

Voorbeelden:

1. Vlucht van New York-Parijs-Frankfurt-Rome, waarbij aan boord gaan is toegestaan tijdens de tussenlandingen in Parijs en Frankfurt: inreiscontroles voor passagiers die in Parijs, Frankfurt (inclusief degenen die in Parijs zijn ingestapt) en Rome (inclusief degenen die in Parijs en Frankfurt zijn ingestapt) van boord gaan.

2. Vlucht van Hamburg-Brussel-Parijs-Cairo, waarbij uitstappen is toegestaan tijdens de tussenlandingen in Brussel en in Parijs: uitreiscontroles vinden plaats in Hamburg, Brussel en Parijs.

- 1.6 Wanneer een vliegtuig op een niet als grensdoorlaatpost aangewezen vliegveld moet landen, kan de vlucht worden voortgezet na de toestemming van grenswachters en, indien er douanecontroles bij betrokken zijn, de douaneautoriteiten.

*** Beste praktijken:**

- Na het landen van een vliegtuig, dient een grenswachter naar de parkeerplaats van het vliegtuig te komen voordat de passagiers van boord gaan, indien:
 - er aan boord een misdrijf of een vergrijp is gepleegd,
 - er een gevaar voor de binnenlandse veiligheid bestaat,
 - er een risico van illegale immigratie is,
 - er uitgewezen personen uit andere landen zijn,
 - om alle benodigde informatie van de bemanning te verzamelen als dit nodig is.
- Alle passagiers die de toegang wordt geweigerd, moeten van de andere worden gescheiden. Wanneer zij niet onmiddellijk kunnen vertrekken naar de plaats waar zij aan boord zijn gegaan, moeten zij tot hun vertrek in afgezonderde ruimtes, onder toezicht van grenswachters blijven.
- Personen die een misdrijf of vergrijp hebben gepleegd, moeten onmiddellijk van het vliegtuig naar de speciaal hiervoor bestemde plaatsen worden vervoerd en worden overgedragen aan de betreffende autoriteiten.

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)

2. *Controles op secundaire luchthavens*

- 2.1 Er moet voor worden gezorgd dat ook op luchthavens die naar nationaal recht niet als internationale verkeersluchthavens zijn aangemerkt ('secundaire luchthavens'), maar die officieel voor vluchten uit of naar derde landen zijn opengesteld, personencontroles worden uitgevoerd.

- 2.2 Zonder afbreuk te doen aan Verordening (EG) nr. 2320/2002 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart, mag op secundaire luchthavens worden afgezien van de voorzieningen voor de fysieke scheiding van passagiers van interne vluchten en andere vluchten. Daarnaast hoeven bij een lage intensiteit van het luchtvaartverkeer de grenswachters niet permanent aanwezig te zijn, mits kan worden gegarandeerd dat het benodigde personeel zo nodig tijdig ter plaatse kan zijn.
- 2.3 Indien de grenswachters niet permanent aanwezig zijn in de secundaire luchthaven, moet de luchthavenbeheerder de grenswachters tijdig in kennis stellen van de aankomst en het vertrek van een vliegtuig uit of naar een derde land.

* *Rechtsgrondslag*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)
- Verordening (EG) nr. 2320/2002

3. ***Personencontroles op particuliere vluchten***

- 3.1 Bij particuliere vluchten uit of naar een derde land moet de gezagvoerder aan de grenswachters van de lidstaat van bestemming en, in voorkomend geval, van de lidstaat van eerste binnenkomst, vóór het opstijgen een algemene verklaring verstrekken, die onder meer een vliegplan als bedoeld in Bijlage 2 bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart en gegevens betreffende de identiteit van de passagiers bevat.
- 3.2 Wanneer particuliere vluchten uit een derde land naar een Schengenstaat tussenlandingen maken op het grondgebied van andere Schengenstaten, verrichten de bevoegde autoriteiten van de Schengenstaat van binnenkomst grenscontroles en brengen zij een inreisstempel aan op de algemene verklaring.
- 3.3 Als niet met zekerheid kan worden bepaald of een vlucht uit of naar het grondgebied van de Schengenstaten geen tussenlanding op het grondgebied van een derde land maakt, moeten de bevoegde autoriteiten, zowel op internationale verkeersluchthavens als op secundaire luchthavens, een personencontrole overeenkomstig de algemene voorschriften uitvoeren.

- 3.4 Aankomst en vertrek van zweefvliegtuigen, ultralichte vliegtuigen, helikopters, zelfgebouwde vliegtuigen waarmee slechts korte afstanden kunnen worden afgelegd en bestuurbare luchtballonnen, zijn geregeld in de nationale wetgeving en, in voorkomend geval, door bilaterale overeenkomsten.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (Bijlage VI)
- Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart

HOOFDSTUK IV: Zeegrenzen

1. Algemene controleprocedures voor de zeescheepvaart

- 1.1 De bevelvoerende grenswachter van een doorlaatpost moet ervoor zorgen dat er effectieve controles worden uitgevoerd op passagiers en bemanning van de vaartuigen. De controles worden gebaseerd op een risicoanalyse die bestaat uit een constante en uitvoerige bewaking van het zeegebied.
- 1.2 Schepen worden gecontroleerd in de haven van aankomst of van vertrek, aan boord van het vaartuig of in een daartoe ingerichte ruimte in de onmiddellijke nabijheid van het vaartuig. Overeenkomstig de terzake gesloten akkoorden kan de controle echter ook tijdens de vaart worden verricht, of bij aankomst of vertrek van het vaartuig op het grondgebied van een derde land.
- 1.3 De gezagvoerder van het schip, of de scheepsagent (dat wil zeggen de natuurlijke of rechtspersoon die de reder in al zijn functies als reder vertegenwoordigt) moet een bemanningslijst en, in voorkomend geval, een passagierslijst in tweevoud opstellen. Op de lijst moet de volgende informatie worden vermeld:
- naam en achternaam,
 - geboortedatum,
 - nationaliteit,
 - nummer en soort reisdocument en, indien van toepassing, visumnummer.

Bemanningsleden omvatten alle personen die feitelijk te werk zijn gesteld voor taken aan boord tijdens een reis met betrekking tot het functioneren of bedienen van een schip en die op de bemanningslijst staan.

- 1.4 Uiterlijk bij aankomst in de haven moet(en) de bovengenoemde lijst(en) aan de grenswachters worden gegeven. Als deze lijst of lijsten in geval van overmacht niet aan de grenswachters kunnen worden overhandigd, moet er een kopie naar de betreffende grensdoorlaatpost of de bevoegde scheepvaartautoriteiten worden gestuurd, die deze onverwijld doorsturen naar de grenswachters.
- 1.5 Van beide lijsten wordt één exemplaar naar behoren afgetekend door de grenswachter en moet aan de gezagvoerder van het schip worden teruggegeven, die deze gedurende de lichtijd in de haven op verzoek moet overleggen.
- 1.6 De gezagvoerder of de scheepsagent moeten bij de grenswachters onverwijld alle wijzigingen melden met betrekking tot de samenstelling van de bemannings- of passagierslijst.
- 1.7 De gezagvoerder is verplicht om de grenswachters in kennis te stellen van de aanwezigheid van verstekelingen op zijn/haar schip, voordat het schip de haven binnenloopt. Zo lang zij aan boord van het schip blijven, blijven de verstekelingen onder de verantwoordelijkheid van de gezagvoerder van het schip.

Indien een lidstaat toestemming geeft voor het van boord gaan van een verstekeling op zijn grondgebied, moeten voorafgaand aan zijn/haar binnenkomst de normale controleprocedures worden uitgevoerd.

- 1.8 De gezagvoerder moet de grenswachters in kennis stellen van de afvaart van het schip. Wanneer dit niet mogelijk is, moet hij de bevoegde scheepvaartautoriteiten hiervan in kennis stellen en hen het tweede exemplaar van de eerder ingevulde en afgetekende lijst geven.

** Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscode (Bijlage VI)

2. *Controles op cruiseschepen*

- 2.1 Cruiseschepen zijn schepen die een bepaalde route volgen overeenkomstig een vooraf bepaald programma, dat een programma met toeristische activiteiten in de verschillende havens omvat en die doorgaans tijdens de reis geen passagiers aan boord nemen of van boord laten gaan.
- 2.2 De gezagvoerder van een cruiseschip, of de scheepsagent, moet aan de respectievelijke grenswachters de vaarroute en het programma van de cruise verstrekken, ten minste 24 uur vóór de afvaart uit de haven van vertrek en vóór de aankomst in de volgende haven op het grondgebied van de Schengenstaten.
- 2.3 Indien op de vaarroute van een cruiseschip **uitsluitend havens op het grondgebied van de Schengenstaten liggen**, hoeven er geen grenscontroles te worden verricht en mag het cruiseschip aanleggen in havens die geen grensdoorlaatposten zijn. Op basis van een beoordeling van het veiligheidsrisico of van het risico van illegale immigratie, mogen er echter controles van de bemanning en de passagiers van deze schepen worden verricht.

Voorbeeld:

- een cruiseschip dat van Griekenland naar verschillende havens in Italië vaart en vervolgens weer terug vaart naar Griekenland.

- 2.4 Indien de vaarroute van een cruiseschip **zowel havens op het grondgebied van de Schengenstaten als havens in derde landen omvat**, moeten de grenscontroles als volgt worden uitgevoerd:
- a) indien het cruiseschip uit een in een derde land gelegen haven komt en voor het eerst een haven op het grondgebied van een Schengenstaat aandoet, moeten de bemanning en de passagiers aan inreiscontroles worden onderworpen op basis van de lijsten met de namen van de bemanningsleden en de passagiers.

Voorbeeld:

- een cruiseschip dat van Sint Petersburg naar Stockholm vaart.

Passagiers die aan land gaan, moeten overeenkomstig de algemene voorschriften aan inreiscontroles worden onderworpen, tenzij een beoordeling van het veiligheidsrisico of

van het risico van illegale immigratie uitwijst dat die controles niet hoeven te worden uitgevoerd.

- b) indien het cruiseschip uit een in een derde land gelegen haven komt en opnieuw een op het grondgebied van een Schengenstaat gelegen haven aandoet, moeten de bemanning en de passagiers aan inreiscontroles worden onderworpen op basis van de hierboven genoemde lijst met de namen van de bemanningsleden en de passagiers, voorzover die lijsten zijn gewijzigd sinds het cruiseschip de vorige haven op het grondgebied van een Schengenstaat heeft aangedaan.

Voorbeeld:

- de vaarroute van een cruiseschip is: van Istanbul naar Athene, dan naar Tunis en vervolgens naar Barcelona.

Passagiers die aan land gaan, moeten overeenkomstig de algemene voorschriften aan inreiscontroles worden onderworpen, tenzij een beoordeling van het veiligheidsrisico of van het risico van illegale immigratie uitwijst dat die controles niet hoeven te worden uitgevoerd. Indien er geen wijzigingen zijn in de lijst met namen, hoeven de passagiers niet aan de hand van het reisdocument geïdentificeerd te worden. De passagiers die van boord gaan, moeten hun reisdocumenten echter te allen tijde bij zich dragen en deze op verzoek laten zien aan de grenswachters.

- c) indien het cruiseschip uit een in een Schengenstaat gelegen haven komt en een andere in een Schengenstaat gelegen haven aandoet, moeten de passagiers die aan land gaan overeenkomstig de algemene voorschriften aan inreiscontroles worden onderworpen indien dit na beoordeling van het veiligheidsrisico of van het risico van illegale immigratie noodzakelijk wordt bevonden.

Voorbeeld:

- een cruiseschip dat oorspronkelijk uit Sint Petersburg komt en vervolgens aanlegt in de havens van Helsinki, Stockholm en Kopenhagen. In dit geval moet er bij de controles die in Stockholm en Kopenhagen worden uitgevoerd rekening worden gehouden met het feit dat het cruiseschip reeds is gecontroleerd in Helsinki.

- d) indien een cruiseschip een in een Schengenstaat gelegen haven verlaat met als bestemming een haven in een derde land, moeten de bemanning en de passagiers aan uitreiscontroles worden onderworpen op basis van de lijst met de namen van de bemanningsleden en de passagiers. Indien dit na beoordeling van het veiligheidsrisico of van het risico van illegale immigratie noodzakelijk wordt bevonden, moeten de passagiers die aan boord gaan aan uitreiscontroles worden onderworpen overeenkomstig algemene voorschriften.

Voorbeeld:

- een cruiseschip dat van Helsinki naar Sint Petersburg vaart.

- e) indien een cruiseschip een in een Schengenstaat gelegen haven verlaat met als bestemming een in een Schengenstaat gelegen haven, vinden er geen uitreiscontroles plaats. Op basis van een beoordeling van het veiligheidsrisico of van het risico van illegale immigratie, mogen er echter controles van de bemanning en de passagiers van deze schepen worden verricht.

Voorbeeld:

- een cruiseschip dat van Stockholm naar Helsinki vaart en dan de reis vervolgt buiten het Schengengebied (bijvoorbeeld Sint Petersburg). In dit geval hoeven er in Stockholm doorgaans geen uitreiscontroles te worden verricht, omdat deze controles moeten worden uitgevoerd in Helsinki, voordat het schip het Schengengebied verlaat.

2.5 De gezagvoerder van het cruiseschip, of in diens plaats de scheepsagent, moet de lijsten met de namen ten minste 24 uur vóór de aankomst in elke haven of, indien de excursie naar die haven minder dan 24 uur in beslag neemt, onmiddellijk nadat de instaprocedure in de vorige haven is voltooid, aan de betrokken grenswachters verstrekken. De lijst met de namen moet worden afgestempeld in de eerste haven van binnenkomst op het grondgebied van de Schengenstaten en nadien telkens wanneer deze is gewijzigd.

2.6 In die gevallen waarin grenswachters, op basis van de beoordeling van de risico's in verband met de binnenlandse veiligheid en illegale immigratie, besluiten dat het niet nodig is om controles uit te voeren op cruise-passagiers overeenkomstig de algemene

voorschriften voor grenscontroles, hoeven er geen reisdocumenten te worden afgestempeld.

- 2.7 Bij de beoordeling van de veiligheids- en immigratierisico's, moeten grenswachters onder meer de volgende zaken in overweging nemen: de nationaliteit van de reizigers, alle beschikbare informatie over de scheepvaartmaatschappij en haar betrouwbaarheid, alle situatieverslagen en relevante informatie die in hun bezit is, met inbegrip van informatie die is verkregen van andere Schengenstaten of aangrenzende derde landen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscodex (Bijlage VI)

3. ***Controles van de pleziervaart***

- 3.1 Pleziervaart is het gebruik van pleziervaartuigen voor doeleinden van sport of toerisme.
- 3.2 Personen aan boord van pleziervaartuigen die uit een in een Schengenstaat gelegen haven komen of naar een in een Schengenstaat gelegen haven afvaren, worden niet aan grenscontroles onderworpen en mogen een haven binnengaan die niet als grensdoorlaatpost is aangemerkt.

Indien nodig op basis van de beoordeling van het risico van illegale immigratie, en met name wanneer de kusten van een derde land in de onmiddellijke nabijheid van het grondgebied van een Schengenstaat zijn gelegen, moeten er echter controles van deze personen en/of een fysiek onderzoek van het vaartuig worden verricht.

- 3.3 Een pleziervaartuig dat uit een derde land komt, mag bij wijze van uitzondering een haven binnenlopen die niet als grensdoorlaatpost is aangemerkt. In deze gevallen stellen de personen aan boord de havenautoriteiten daarvan in kennis, opdat hun de toestemming kan worden gegeven de bedoelde haven binnen te gaan. De havenautoriteiten moeten de aankomst van het vaartuig melden aan de autoriteiten van de dichtstbijzijnde als grensdoorlaatpost aangemerkte haven. De gegevens betreffende de passagiers moeten aan de havenautoriteiten worden meegedeeld door overlegging van de lijst van opvarenden. Deze lijst moet uiterlijk bij aankomst ter beschikking worden gesteld van de grenswachters. Wanneer het pleziervaartuig dat uit een derde land komt, in geval van overmacht moet aanmeren in een haven die niet als grensdoorlaatpost is aangemerkt,

moeten de havenautoriteiten de aanwezigheid van het vaartuig melden aan de autoriteiten van de dichtstbijzijnde als grensdoorlaatpost aangemerkte haven.

- 3.4 Bij deze controles moet er een document worden overhandigd met daarop alle technische gegevens van het vaartuig en de namen van alle opvarenden. Een exemplaar van dit document moet aan de autoriteiten van de inreis- en uitreishavens worden verstrekt. Zolang het vaartuig in de territoriale wateren van één van de Schengenstaten blijft, moet één exemplaar van dit document bij de scheepspapieren worden bewaard.
- 3.5 Steekproefsgewijze controles van pleziervaartuigen moeten worden uitgevoerd ongeacht de beoordeling van de risico's van illegale immigratie.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)

4. *Controles van de kustvisserij*

- 4.1 Kustvisserij is visserij die wordt verricht met behulp van vaartuigen die dagelijks of binnen 36 uur terugkeren naar een haven die is gelegen op het grondgebied van een Schengenstaat zonder een haven in een derde land aan te doen.
- 4.2 De bemanning van kustvisserijvaartuigen die dagelijks of binnen 36 uur terugkeren naar de haven waar het vaartuig is ingeschreven of naar een andere haven op het grondgebied van de Schengenstaten, zonder dat een haven op het grondgebied van een derde land wordt aangedaan, hoeft niet systematisch te worden gecontroleerd.
- 4.3 Indien er een risico van illegale immigratie bestaat, en met name wanneer de kusten van een derde land in de onmiddellijke nabijheid van het grondgebied van de betrokken Schengenstaat zijn gelegen, moeten er personencontroles en/of een fysiek onderzoek van het vaartuig worden verricht.
- 4.4 De bemanning van kustvisserijvaartuigen die niet ingeschreven staan in een haven op het grondgebied van een Schengenstaat, moeten worden gecontroleerd volgens de voor zeelieden geldende voorschriften (punt 3.4, Hoofdstuk I). De gezagvoerder van het schip dient de bevoegde autoriteiten in kennis te stellen van iedere wijziging van de bemanningslijst en van de eventuele aanwezigheid van passagiers aan boord.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)

5. *Controles van veerverbindingen*

5.1 Er moeten controles worden uitgevoerd van personen aan boord van vaartuigen die veerverbindingen met havens in niet-Schengenlanden verzorgen. Hiervoor gelden de volgende voorschriften:

- a) indien mogelijk, moet er worden voorzien in gescheiden doorgangen voor EU-lidstaten, EER-landen en Zwitserland;
- b) voetgangers moeten apart worden gecontroleerd;
- c) controles van passagiers van voertuigen moeten bij het voertuig worden uitgevoerd;
- d) passagiers die per bus reizen, moeten als voetgangers worden behandeld. Deze passagiers moeten voor de controles de bus verlaten;
- e) controles van vrachtwagenchauffeurs en begeleiders moeten bij het voertuig worden uitgevoerd. In beginsel wordt deze controle apart van de controle van de overige passagiers verricht;
- f) om te zorgen voor een vlotte afwikkeling van de controles, moet er een voldoende aantal controleposten zijn;
- g) met name met het oog op het opsporen van illegale immigranten, moeten er steekproefsgewijze controles worden uitgevoerd op de door de passagiers gebruikte vervoermiddelen en, in voorkomend geval, de lading en andere voorwerpen die zich in de vervoermiddelen bevinden;
- h) bemanningsleden van veerschepen moeten op dezelfde wijze worden behandeld als bemanningsleden van koopvaardij schepen.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)

HOOFDSTUK V: Controles van de binnenvaart

1. *Binnenvaart*

- 1.1 Met buitengrensoverschrijdende binnenvaart wordt het gebruik bedoeld van alle soorten boten en drijvende vaartuigen, voor beroepsdoeleinden of voor de pleziervaart, op rivieren, kanalen en meren.
- 1.2 De controles die moeten worden uitgevoerd op de binnenvaart zijn dezelfde als de controles die worden uitgevoerd op zeescheepvaart in het algemeen.
- 1.3 Bij voor beroepsdoeleinden gebruikte vaartuigen worden de gezagvoerder, de personen die aan boord werkzaam zijn en op de bemanningslijst voorkomen, en aan boord wonende leden van hun gezin, als leden van de bemanning beschouwd of daarmee gelijkgesteld.

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscore (Bijlage VI)

DEEL DRIE: GRENSBEWAKING

1. *Doel van de bewaking*

1.1 De belangrijkste doelen van de bewaking van buitengrenzen op plaatsen die geen grensdoorlaatposten zijn en de bewaking van deze doorlaatposten buiten openingstijden zijn:

- a) het voorkomen en ontmoedigen van onrechtmatige grensoverschrijdingen;
- b) de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit;
- c) de toepassing of het nemen van maatregelen tegen personen die de grens illegaal hebben overschreden.

1.2 De bevelvoerende beambte moet alle benodigde maatregelen treffen om onrechtmatige overschrijding van de grens te voorkomen en moet voldoende personeel inzetten op basis van de beoordeling van het risico van illegale immigratie en grensoverschrijdende criminaliteit.

De gebruikte middelen dienen te worden geselecteerd overeenkomstig het soort en de aard van de grens (land, binnenwater of zee).

2. *De bewakingsmethodes*

2.1 De bewaking mag worden uitgevoerd door vaste of mobiele eenheden die hun taken verrichten door middel van:

- a) patrouilles,
- b) stationering op bekende of vermeende zwakke plekken.

2.2 Er moeten veelvuldige en onvoorziene wijzigingen in de bewakingsroosters worden aangebracht om onrechtmatige grensoverschrijding effectief te kunnen opsporen.

2.3 De hoofdtaken van patrouilles zijn:

- a) toezicht houden op het gebied waar zij werken,

- b) ervoor zorgen dat er geen risico voor de openbare orde en binnenlandse veiligheid bestaat in het patrouillegebied,
- c) de controle van documenten van personen die zich in het gebied ophouden en die niet bekend zijn bij het patrouilleteam,
- d) om alle verdachte personen die geen documenten hebben, staande te houden en hen om gedetailleerde uitleg te vragen over hun redenen om zich in dat gebied op te houden,
- e) om personen die de grens illegaal hebben overschreden of probeerden te overschrijden, aan te houden en naar het dichtstbijzijnde grensbewakingsstation te brengen.

Tijdens de patrouilles dienen er speciale speurhonden te worden ingezet. Ook helikopters, patrouilleboten en terreinwagens moeten worden gebruikt voor een betere patrouillering en toezicht op de grens.

2.4 De hoofdtaken van stationering zijn:

- a) de observatie van plaatsen die een vermeend zwakke plek zijn voor illegale grensoverschrijding of smokkel;
- b) om mensen die de grens illegaal hebben overschreden of probeerden te overschrijden, aan te houden en naar het grenswachtersstation te brengen.

2.5 Op basis van de verkregen informatie dienen er hinderlagen te worden georganiseerd om gesmokkelde mensen en mensensmokkelaars te vangen.

2.6 De bewaking dient tevens te worden uitgevoerd, indien van toepassing, met technische en elektronische middelen (dat wil zeggen radars, sensoren en infraroodkijkers voor 's nachts).

* *Rechtsgrondslag:*

- Schengengrenscodex (artikel 12)

DEEL IV: LIJST VAN RELEVANTE RECHTSINSTRUMENTEN

• Gemeenschapsrecht:

- Overeenkomst ter uitvoering van het Schengenakkoord van 14 juni 1985 tussen de regeringen van de staten van de Benelux Economische Unie, de Bondsrepubliek Duitsland en de Franse Republiek betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, ondertekend te Schengen op 19 juni 1990 (PB L 239 van 22.9.2000, blz. 19);
- Besluit van het Uitvoerend Comité van 14 december 1993 betreffende de gemeenschappelijke beginselen van annulering, intrekking en beperking van het eenvormige visum (SCH/Com-ex (93)24) (PB L 239 van 22.9.2000, blz. 154);
- 94/795/JBZ: Besluit van de Raad van 30 november 1994 inzake een gemeenschappelijk optreden, door de Raad aangenomen op basis van artikel K.3, lid 2, onder b), van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ter vereenvoudiging van het reizen voor scholieren uit derde landen die in een Lidstaat verblijven (PB L 327 van 19.12.1994, p. 1);
- Verordening (EG) nr. 1683/95 van de Raad van 29 mei 1995 betreffende de invoering van een uniform visummodel (PB L 164 van 14.7.1995, blz.1), zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 334/2002 van de Raad van 18 februari 2002 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1683/95 van de Raad van 29 mei 1995 betreffende de invoering van een uniform visummodel (PB L 53 van 23.2.2002, blz. 7);
- Beschikking nr. 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap (PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1);
- Verordening (EG) nr. 2725/2000 van de Raad van 11 december 2000 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van de Overeenkomst van Dublin (PB L 316 van 15.12.2000, blz.1);
- Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (PB C 364 van 18.12.2000, blz.1);
- Richtlijn 2001/51/EG van de Raad van 28 juni 2001 tot aanvulling van het bepaalde in artikel 26 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985 (PB L 187 van 7.7. 2001, blz. 45);
- Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad van 15 maart 2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum (PB L 81 van 21.3.2001, blz.1), gewijzigd bij:

- Verordening (EG) nr. 2414/2001 van de Raad (PB L 327 van 12.12.2001);
- Verordening (EG) nr. 453/2003 van de Raad (PB L 69 van 13.3.2003, blz.10);
- Verordening (EG) nr. 851/2005 van de Raad van 2 juni 2005 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld, wat betreft het wederkerigheidsmechanisme;
- Verordening (EG) nr. 333/2002 van de Raad van 18 februari 2002 betreffende de invoering van een uniform model voor een blad waarop een visum kan worden aangebracht dat door lidstaten wordt afgegeven aan houders van een reisdocument dat door de lidstaat die het blad opstelt niet wordt erkend (PB L 53 van 23.2.2002, blz. 4);
- Verordening (EG) nr. 407/2002 van de Raad van 28 februari 2002 (PB L 62 van 5.3.2002, blz. 1) tot vaststelling van sommige uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 2725/2000 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van de Overeenkomst van Dublin (PB L 62 van 5.3.2002, blz.1);
- Verordening (EG) nr. 1030/2002 van de Raad van 13 juni 2002 betreffende de invoering van een uniform model voor verblijfstitels voor onderdanen van derde landen (PB L 157 van 15.6.2002, blz. 1);
- Verordening (EG) nr. 2320/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart (PB L 355 van 30.12.2002, blz.1);
- Verordening (EG) nr. 343/2003 van 18 februari 2003 (Overeenkomst van Dublin);
- Verordening (EG) nr. 415/2003 van de Raad van 27 februari 2003 betreffende de afgifte van visa aan de grens, inclusief aan transiterende zeelieden (PB L 64 van 7.3.2003, blz. 1);
- Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad van 14 april 2003 tot invoering van een specifiek doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD) en tot wijziging van de Gemeenschappelijke Visuminstructie en het Gemeenschappelijk Handboek (PB L 99 van 17.4.2003, blz. 8);
- Verordening (EG) nr. 694/2003 van de Raad van 14 april 2003 betreffende uniforme modellen voor een doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD) in de zin van Verordening (EG) nr. 639/2003 (PB L 99 van 17.4.2003, blz. 15);

- Besluit van de Raad van 8 maart 2004 inzake de sluiting van een memorandum van overeenstemming tussen de Europese Gemeenschap en de overheidsdienst voor toerisme van de Volksrepubliek China inzake visa en aanverwante kwesties met betrekking tot het bezoek van groepen toeristen vanuit China (ADS) (PB L 83 van 20.3.2004, blz. 12);
- Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (PB L 158 van 30.4.2004, blz. 77);
- Verordening (EG) nr. 851/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot oprichting van een Europees Centrum voor ziektepreventie en – bestrijding (PB L 142 van 30.4.2004, blz. 1);
- Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (PB L 304 van 30.9.2004, blz. 12 - 23);
- Verordening (EG) nr. 2252/2004 van de Raad van 13 december 2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten (PB L 385 van 29.12.2004, blz. 1);
- Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (PB L 326 van 13.12.2005, blz. 13);
- Gemeenschappelijke Instructies inzake visa aan de diplomatieke en consulaire beroepsposten (PB C 326 van 22.12.2005, blz.1);
- Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscode) (PB L 105 van 13 april 2006, blz. 1);
- Beschikking nr. 895/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 tot instelling van een vereenvoudigde regeling voor de controle van personen aan de buitengrenzen, gebaseerd op de eenzijdige erkenning door de Tsjechische Republiek, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije van bepaalde documenten als gelijkwaardig met hun nationale visa, met het oog op doorreis over hun grondgebied (PB L 167 van 20.6.2006, blz.1);
- Beschikking nr. 896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 tot instelling van een vereenvoudigde regeling voor de controle van personen aan de buitengrenzen, gebaseerd op de eenzijdige erkenning door de lidstaten, met het oog op doorreis over hun grondgebied, van bepaalde door

Zwitserland en Liechtenstein afgegeven verblijfstitels (PB L 167 van 20.6.2006, blz. 8);

- Verordening nr. [.../2006] van het Europees Parlement en de Raad van tot vaststelling van bepalingen inzake klein grensverkeer aan de buitengrenzen van de lidstaten;

- **Internationaal recht:**

- Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart van 7 december 1944 (Bijlagen 2, 9);
- Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van 4 november 1950 en bijbehorende protocollen;
- Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
- Verdrag inzake het vergemakkelijken van het internationale verkeer ter zee (FAL) van 9 april 1965;
- ILO Verdrag inzake identiteitsdocumenten van zeevarenden (nr. 185) van 19 juni 2003;
- Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen (PB L 114 van 30.4.2002, blz. 6);
- Bilaterale overeenkomsten inzake klein grensverkeer.